

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

12 Απριλίου 2018 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου **1296**

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 653/2017*

Λήψη απόφασης επί της αυτεπάγγελτης λήψης ασφαλιστικών μέτρων κατά το άρθρο 25 παράγραφος 5 ν. 3959/2011 στο πλαίσιο της Αυτεπάγγελτης έρευνας στην αγορά πατάτας και γαλακτοκομικών προϊόντων για πιθανή παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 21η Δεκεμβρίου 2017, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00 π.μ, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτριος Κυριτσάκης
Μέλη: Άννα Νάκου (Αντιπρόεδρος),
Βικτωρία Μερτικοπούλου,
Λευκοθέα Ντέκα,
Νικόλαος Ζευγώλης (Εισηγητής),
Παναγιώτης Φώτης,
Σωτήριος Καρκαλάκος και
Ιωάννης Πετρόγλου
Γραμματέας: Ευγενία Ντόρντα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της αυτεπάγγελτης λήψης ασφαλιστικών μέτρων κατά το άρθρο 25 παράγραφος 5 ν. 3959/2011 στο πλαίσιο της Αυτεπάγγελτης έρευνας στην αγορά πατάτας και γαλακτοκομικών προϊόντων για πιθανή παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ.

Πριν την έναρξη της συνεδρίασης, ο Πρόεδρος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της συζητήσεως την Ευγενία Ντόρντα με αναπληρώτρια αυτής την Ηλιάνα Κούτρα.

Στη συνεδρίαση η νομίμως κλητευθείσα «ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΝΑΞΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Δ.Τ. Ε.Α.Σ. ΝΑΞΟΥ Α.Ε.Σ. Α.Ε.)» παραστάθηκε με τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο της ένωσης, […], μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου της, Δημητρίου - Παναγιώτη Τζάκα.

Στην αρχή της συζήτησης, ο Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Νικόλαο Ζευγώλη, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 7440/15.12.2017 γραπτή εισήγηση και λαμβάνοντας υπόψη όσα αναφέρονται αναλυτικά στην εισήγηση, καθώς και το υπ' αριθ. πρωτ. 853/20.12.2017 έγγραφο υποβολής δεσμεύσεων πρότεινε:

Την αυτεπάγγελτη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, τα οποία θα ισχύουν μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης επί της υπόθεσης και στα οποία, μπορούν να συμπεριληφθούν τα κατωτέρω:

1) Να υποχρεωθεί η ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΝΑΞΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ) να παύσει την ως άνω περιγραφόμενη πρακτική και ιδίως, να ανακαλέσει άμεσα από την κοινοποίηση του διατακτικού της Ε.Α:

α) την από 24.11.2017 υπ' αριθ. 217 απόφαση του Δ.Σ. της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, καθόλο το περιεχόμενό της,

β) την από 29.11.2017 Ανακοίνωση της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ καθόλο το περιεχόμενό της, καθώς και οποιαδήποτε τυχόν αντίστοιχου περιεχομένου ανακοίνωση ή επικοινωνία.

2) Να ενημερώσει άμεσα από την κοινοποίηση του διατακτικού της Ε.Α, με επιστολή ανάκλησης τα μέλη/μετόχους και τους παραγωγούς πατάτας και γαλακτοκομικών προϊόντων της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ. Συγκεκριμένα, να δημοσιεύσει την ανωτέρω ανακλητική επιστολή άμεσα στην ιστοσελίδα της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, σε εφημερίδα τοπικής κυκλοφορίας, καθώς και να την αναρτήσει σε εμφανή σημεία, όπου προσέρχονται οι παραγωγοί για τις δοσοληψίες τους.

3) Να απέχει στο μέλλον από την έκδοση παρόμοιων αποφάσεων (συμπεριλαμβανομένων συναφών συστάσεων και ανακοινώσεων), οι οποίες περιορίζουν ή νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

4) Να αποστείλει στην Ε.Α. άμεσα, από την κοινοποίηση του διατακτικού της, αποδεικτικά των ανωτέρω ενεργειών της.

---

* Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δυο (2) επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: (1) Προς Δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και (2) «Έκδοση για την ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΝΑΞΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». Από τις παραπάνω εκδόσεις έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη […]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ Α΄ 93/20.4.2011), όπως ισχύει και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β΄ 54/16.1.2013).

5) Να απειληθεί η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ με πρόστιμο για κάθε μέρα μη συμμόρφωσης με το διατακτικό τυχόν απόφασης της Ε.Α. για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Κατόπιν, τον λόγο έλαβε ο πληρεξούσιος δικηγόρος, καθώς και ο Πρόεδρος της ένωσης, οι οποίοι τοποθετήθηκαν επί της προαναφερόμενης εισήγησης, ανέπτυξαν τις απόψεις τους, έδωσαν διευκρινίσεις, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής και κατέθεσαν τις υπ’ αριθ. πρωτ. 859/21.12.2017 προτεινόμενες δεσμεύσεις.

Με την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας η Επιτροπή προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης, με τη συμμετοχή του Εισηγητή της υπόθεσης, Νικολάου Ζευγώλη, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία, και αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, την Εισήγηση, τις απόψεις που διατύπωσε προφορικώς το ενδιαφερόμενο μέρος κατά την συζήτηση της υπόθεσης και προτεινόμενες δεσμεύσεις που υπέβαλε,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Την 29.11.2017 η «ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΝΑΞΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (δ.τ. Ε.Α.Σ. ΝΑΞΟΥ Α.Ε.Σ. Α.Ε.», εφεξής και ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ ή /και ΑΕΣ ΝΑΞΟΥ) εξέδωσε Ανακοίνωση[1] προς τους παραγωγούς/μέλη της με την οποία ενημέρωνε τους πατατοπαραγωγούς της Νάξου ότι σε ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ. της 24.11.2017 (αριθ. απόφασης Πρακτικού 217[2]) αποφασίστηκε:

«Να υποχρεωθούν οι Πατατοπαραγωγοί της Νάξου που βγάζουν πατάτες φθινοπωρινής καλλιέργειας αυτή την χρονική περίοδο να μην τις πουλήσουν μέχρι τις 24 Δεκεμβρίου 2017 σε ανθρώπους που θα τις διαθέσουν εκτός του νησιού της Νάξου… για να καταστεί δυνατό η ΕΑΣ Νάξου να πουλήσει τις πατάτες της ανοιξιάτικης καλλιέργειας της Νάξου, τις οποίες αγόρασε από τους παραγωγούς της Νάξου και ποσότητες αυτών δεν έχει καταστεί δυνατό να πουληθούν μέχρι σήμερα, για τις οποίες όμως είναι σε συνεχείς διαπραγματεύσεις με αλυσίδες και επιδιώκει να πουλήσει μέχρι τις 24-12-2017.

Ευνόητο ότι αν βγουν στην αγορά οι φρέσκιες δεν θα πουληθούν οι παλιές των ψυγείων. Επιβεβλημένο λοιπόν και αναγκαίο και προς το συμφέρον της ΕΑΣ Νάξου και τελικά των Πατατοπαραγωγών, να κρατηθούν οι φρέσκιες πατάτες απούλητες μέχρι τις 24-12-2017… Ένεκα των παραπάνω αποφασίσθηκε ότι όποιος Πατατοπαραγωγός, παραβιάσει την παραπάνω απόφαση του Δ.Σ. και διαθέσει την πατάτα του πριν της 24-12-2017, τότε η τιμή του γάλακτος που παραδίδει στην ΕΑΣ θα μειώνεται στο μισό ποσό απ’ αυτό που πληρώνεται σήμερα. Ο όρος της μείωσης της τιμής του γάλακτος, ως συνέπεια της παράβασης της απόφασης, για τις πατάτες, θα εφαρμοσθεί χωρίς εξαίρεση στον οποιοδήποτε και απαρέγκλιτα, αφού η απόφαση για τις πατάτες είναι προς το γενικό συμφέρον της ΕΑΣ Νάξου, που λειτουργεί σαν ενιαία επιχείρηση συνεταιρισμός και της Πατατοπαραγωγής Νάξου».

2. Την εν λόγω απόφαση υπογράφει για λογαριασμό του Δ.Σ. της ΕΑΣ Νάξου ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος αυτής […].

II. Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

3. Ενόψει των ανωτέρω κινήθηκε αυτεπάγγελτη έρευνα στην αγορά της πατάτας και των γαλακτοκομικών προϊόντων και διενεργήθηκε την 11.12.2017 επιτόπιος έλεγχος στην ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, δυνάμει της υπ’ αριθ. πρωτ. οικ. 7154/6.12.2017 Εντολής Ελέγχου[3].

4. Κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου από κλιμάκιο της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εφεξής και Ε.Α.) συλλέχθηκαν έγγραφα, και ελήφθη ανωμοτί κατάθεση από […]. Από τον έλεγχο που διεξήχθη και την κατάθεση που ελήφθη προέκυψαν τα ακόλουθα στοιχεία:

5. Την 24.11.2017 συνήλθε σε συνεδρίαση[4] το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, με μοναδικό θέμα την «Ανακοίνωση για Δέσμευση Πατατοπαραγωγών». Σύμφωνα με το Πρακτικό του ΔΣ (Απόφαση 217/2017) στην εν λόγω συνεδρίαση συζητήθηκαν και αποφασίστηκαν τα εξής: «Ο Πρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος ενημερώνει το Δ.Σ. ότι ακόμη έχουμε προς διάθεση […] Πατάτας Φαγητού Εαρινής καλλιέργειας, φοβούμενος την μη διάθεσή τους, εάν διοχετευτούν στην αγορά οι φρέσκες πατάτες και θα πρέπει να προβούμε στην λήψη μέτρων για την συγκέντρωση της φθινοπωρινής καλλιέργειας. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από διαλογική συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων Αποφασίζουν Ομόφωνα: Προκειμένου να εξασφαλιστεί η διάθεση της εαρινής καλλιέργειας, όσοι παραγωγοί διαθέσουν στην αγορά φρέσκες πατάτες πριν τις 24 Δεκεμβρίου, θα έχει μείωση 50% στην τιμή του προσκομιζόμενου γάλακτος κατά το έτος 2018».

6. Προς υλοποίηση της υπ’ αριθ. 217/24.11.2017 Απόφασης του Δ.Σ. συντάχθηκε προσχέδιο ανακοίνωσης, ημερομηνίας 28.11.2017 προς «Παραγωγούς Ε.Α.Σ. Νάξου»[5], με παρόμοιο περιεχόμενο με αυτό της Ανακοίνωσης που περιγράφηκε στην παρ. 1. Στο εν λόγω προσχέδιο αναφέρονταν ότι «[…]».

7. Την 29.11.2017 εκδόθηκε η περιγραφείσα στην παρ. 1 Ανακοίνωση - Γνωστοποίηση[6] προς τους παραγωγούς που παραδίδουν πατάτες και γάλα στην ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ.

[1] Η εν λόγω Ανακοίνωση απεστάλη στην Υπηρεσία από […] (υπ’ αριθ. πρωτ.7102/4.12.2017). Σημειώνεται ότι η εν λόγω επιχείρηση απέστειλε και το υπ’ αριθ. πρωτ. 7408/14.12.2017 έγγραφό - ανακοίνωσή της προς τους παραγωγούς.

[2] Στην ανακοίνωση προς τους παραγωγούς εκ παραδρομής αναφέρεται ο αριθμός απόφασης 216, αντί του ορθού 217.

[3] Εφεξής και χάριν συντομίας, η διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου την 11.12.2017 στην ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ δυνάμει της υπ’ αριθ. πρωτ. οικ. 7154/6.12.2017 Εντολής Ελέγχου θα αναφέρεται ως «επιτόπιος έλεγχος».

[4] Στην από 24.11.2017 συνεδρίαση του Δ.Σ. παρίσταντο […]. Βλ. σχετ. Απόσπασμα Πρακτικού Συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ (Απόφαση 217), το οποίο συλλέχθηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο (έγγραφο με α/α ΕΓ 1, Θέμα εγγράφου: Πρακτικό ΔΣ Απόφαση 217/2017, ημερομηνία εγγράφου: 24.11.2017).

[5] Το εν λόγω προσχέδιο βρέθηκε κατά τον επιτόπιο έλεγχο (Θέμα εγγράφου: Προσχέδιο προς παραγωγούς Νάξου, ημερομηνία εγγράφου: 11.2017).

[6] Η συγκεκριμένη Ανακοίνωση συλλέχθηκε και κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου: (Θέμα εγγράφου: Ανακοίνωση- Γνωστοποίηση, ημερομηνία εγγράφου: 29.11.2017)

Προκειμένου να διευκρινιστεί ο τρόπος κοινοποίησης της εν λόγω Ανακοίνωσης στα μέλη της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ και στους παραγωγούς, ελήφθη κατά τη διάρκεια του επιτόπιου ελέγχου ανωμοτί κατάθεση από […] της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ. Συγκεκριμένα […] ανέφερε ότι «Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΑΣ συνεδριάζει μία/ έως δύο φορές το μήνα και όποιος μέτοχος το επιθυμεί μπορεί να έρθει στα γραφεία της ΕΑΣ να ενημερωθεί για τις αποφάσεις αυτές οποιαδήποτε εργάσιμη ώρα και ημέρα. Η ενημέρωση όμως των μετόχων γίνεται δια των προέδρων αυτών ανά τακτά χρονικά διαστήματα όχι μόνο για τις αποφάσεις του ΔΣ αλλά γενικά για την πορεία των εργασιών της εταιρίας και αυτοί με τη σειρά τους σε κάθε χωριό ενημερώνουν τα φυσικά μέλη τους. Εάν κατά τις τυχόν συναντήσεις κριθεί σκόπιμο για τα συμφέροντα των παραγωγών να ενημερωθούν τα φυσικά μέλη τότε εκδίδεται ανακοίνωση προς τους παραγωγούς μέλη η οποία αναρτάται σε εμφανή σημεία όπου προσέρχονται οι παραγωγοί για τις δοσοληψίες τους και παραδίδεται στα χέρια του κάθε παραγωγού π.χ. κατά την παραλαβή του γάλακτος. Εμπειρικά να σας πω ότι δεν έχει βρεθεί κάποιος παραγωγός που να μας πει «Δεν είχα ενημερωθεί». Για παράδειγμα στην πρόσφατη ανακοίνωση της 29/11/2017 είχαν προσέλθει στα γραφεία μας οι πρόεδροι των συνεταιρισμών μετόχων μας, συναποφασίστηκε το περιεχόμενο της ανακοίνωσης, γιατί πρέπει να σημειωθεί ότι παρά το γεγονός ότι είμαστε ΑΕ δεν έχουμε απωλέσει τον συνεταιριστικό μας χαρακτήρα, εκδόθηκε η ανακοίνωση, και αυτοί, οι μέτοχοι ανέλαβαν την ενημέρωση των μελών τους».

8. Όπως προκύπτει από τα συλλεχθέντα στοιχεία[7] και από την εκδοθείσα Ανακοίνωση, η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ είχε συγκεντρώσει από τους παραγωγούς μέλη της από την εαρινή καλλιέργεια του 2017, […] πατάτας φαγητού[8], από τις οποίες παρέμειναν αδιάθετες περί τους […] πατάτες φαγητού, αντί των […] το 2016 και […] το 2015, από τις οποίες είχαν πωληθεί […] και […] αντιστοίχως. Το θέμα των αποθεμάτων πατάτας φαγητού απασχόλησε το ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ σε τακτά χρονικά διαστήματα, καθώς ήδη από την 24.7.2017[9] το ΔΣ συνεδρίασε με θέμα «Ενημέρωση Πορείας Πατάτας 2017». Στη συνεδρίαση αυτή […] της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, κατόπιν σχετικής ενημέρωσης για τις ποσότητες πατάτας που συγκεντρώθηκαν και πωλήθηκαν από την ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, εξέφρασε την ανησυχία του, διότι «η ποσότητα είναι μεγάλη και θα πρέπει να γίνουν κάποιες προσπάθειες για την διάθεσή τους». Ακολούθως, τα μέλη του ΔΣ αποφάσισαν «Να γίνει ότι χρειάζεται ώστε να διατεθούν όλες οι ποσότητες που συγκεντρώσαμε και Εξουσιοδοτούν […]». Εν συνεχεία την 4.9.2017 σε νεότερη συνεδρίαση του ΔΣ[10], ο Πρόεδρος και Δ/νών Σύμβουλος ενημέρωσε το ΔΣ για την πορεία πώλησης της πατάτας φαγητού. Στη συνεδρίαση αυτή ελήφθη η απόφαση «Να γίνει ότι είναι δυνατόν για τη διάθεση περισσότερης ποσότητας Πατάτας Φαγητού […]».

III. Η ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΝΑΞΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

9. Η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ ιδρύθηκε το 1926 και στην παρούσα μορφή της ως Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη (Α.Ε.Σ) Ανώνυμη Εταιρία μετατράπηκε το 2014[11]. Τα μέλη της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ ανέρχονται σε 12 Αγροτικούς Συνεταιρισμούς[12], που με τη σειρά τους αριθμούν ως μέλη κατά τον παρόντα χρόνο 3.274 φυσικά πρόσωπα/ παραγωγούς[13].

10. Η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ βάσει του καταστατικού[14] της «έχει διατομεακό και διακλαδικό αντικείμενο στο πλαίσιο του οποίου: α) αναλαμβάνει επιχειρηματική δραστηριότητα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο αναφορικά με την παραγωγή, τυποποίηση, αποθήκευση, βιομηχανική επεξεργασία πρώτου και δευτέρου βαθμού και εμπορία αγροτικών προϊόντων, β) αναλαμβάνει την παραγωγή και προμήθεια εφοδίων και γ) συνάπτει για τους ανωτέρω σκοπούς διεθνικές συνεργασίες και συμπράξεις με φορείς παρόμοιου σκοπού». Ως καταστατικός σκοπός της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ μεταξύ άλλων ορίζεται «1. Η συγκέντρωση, αποθήκευση, συντήρηση, επεξεργασία, τυποποίηση, διακίνηση, διάθεση και εμπορία αγροτικών προϊόντων και παράγωγων αγροτικών προϊόντων και υποπροϊόντων. 2) Η συγκέντρωση, αποθήκευση, συντήρηση, επεξεργασία, τυποποίηση, διακίνηση, διάθεση και εμπορία, όλων των τύπων πατάτας, γάλακτος, τυριών, οπωροκηπευτικών, προϊόντων αμπέλου, κρέατος, ελαιολάδου, οινοστάφυλων, γλεύκους-οίνου, εσπεριδοειδών, καθώς και των παράγωγων προϊόντων και υποπροϊόντων αυτών...».

11. Η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ δραστηριοποιείται στην τυροκομία, τη συσκευασία και διάθεση πατάτας, την παραγωγή πα-

[7] Στοιχεία συνολικής παραλαβής και πωλήσεων πατάτας όπως προκύπτουν από έγγραφο που συλλέχθηκε κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου (Βλ. έγγραφο με θέμα: Παραγωγή Πατάτας έτη 2014-2015-2016-2017, χωρίς ημερομηνία).

[8] Βλ. παρ. 5.

[9] Σχετ. το Πρακτικό ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ (Απόφαση 195/24.7.2017), το οποίο συλλέχθηκε κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου (Βλ. έγγραφο με θέμα: Πρακτικό ΔΣ Απ 195/2017, ημερομηνία εγγράφου: 24.7.2017).

[10] Σχετ. το Πρακτικό ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ (Απόφαση 200/4.9.2017), το οποίο συλλέχθηκε κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου (Βλ. έγγραφο με θέμα: Πρακτικό ΔΣ Απ 200/2017, ημερομηνία εγγράφου: 4.9.2017).

[11] Με την από 29 Δεκεμβρίου 2014 υπ’ αριθ. 7611 πράξη μετατροπής της Αγροτικής Συνεταιριστικής Οργάνωσης με την επωνυμία «Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Νάξου» σε Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη (Α.Ε.Σ)- Ανώνυμη εταιρία σύμφωνα με τις διατάξεις του αρ. 6 και 19 του ν. 4015/2011, του αρ. 21 του ν. 2810/2000 και τον κ.ν. 2190/1920. Η μετατροπή πραγματοποιήθηκε με κατ’ αναλογία ανταλλαγή των συνεταιριστικών μερίδων των Αγροτικών Συνεταιρισμών μελών της Ένωσης, με μετοχές της Αγροτικής Εταιρικής Σύμπραξης.

[12] Ήτοι: 1. Αγίου Αρσενίου, 2. Βίβλου, 3. Γαλανάδου, 4. Γλινάδου, 5. Δαμαριώνα, 6. Δανακού, 7. Κορώνου, 8. Κορωνίδας, 9. Μελάνων, 10. Φιλοτίου, 11. Χαλκείου, 12. Αιγιάλης Αμοργού., Σημειώνεται πάντως ότι στην ιστοσελίδα της ΕΑΣ (ή ΑΕΣ) ΝΑΞΟΥ http://www.easnaxos.com/index.php?option=com_content&view=article&id=125&Itemid=154&lang=el εμφανίζονται 26 αγροτικοί συνεταιρισμοί, δηλ. επιπλέον οι κάτωθι: 13 Απειράνθου, 14 Γαλήνης, 15 Εγκαρών, 16. Κεραμωτής, 17 Κυνιδάρου, 18. Μονής, 19 Χώρας Νάξου, 20. Σαγκρίου, 21. Σκαδού, 22 Αρκεσίνης Αμοργού, 23. Χώρας Αμοργού, 24. Δονούσας, 25 Ηρακλειάς, 26. Κουφονησίου. Ομοίως, στα σχετικά που προσκομίστησαν από την ΕΑΣ (ή ΑΕΣ) ΝΑΞΟΥ για τη συμμόρφωση - ως σχετικό 6 προσκομίσθηκε excel που στο πρώτο φύλλο του αναφέρονται οι 12 Α/Σ ενώ στο 2 φύλλο οι 26 (ίδιοι με αυτούς που είναι ανηρτημένοι στην ως άνω ιστοσελίδα).

[13] Βλ. σχετικά: http://www.easnaxos.com/index.php?option=com_content&view=article&id=125&Itemid=154&lang=el

[14] Βλ. άρθρο 3 «Σκοπός» του καταστατικού.

τατόσπορου, την εμπορία ζωοτροφικών και εμπορικών εφοδίων, την παροχή υπηρεσιών προς τους παραγωγούς, την εμπορία άλλων προϊόντων, όπως κρέας και παραδοσιακά προϊόντα, καθώς και την αντιπροσώπευση και εμπορία προϊόντων ζυθοποιίας, γαλακτοκομίας, αναψυκτικών κ.α. Αναλυτικότερα, η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, μέσω της ιδιόκτητης τυροκομικής μονάδας που διαθέτει, έχει μια δυναμική παρουσία στον χώρο των γαλακτοκομικών προϊόντων και αποτελεί μία εκ των τριών πιστοποιημένων[15] επιχειρήσεων για την παραγωγή, συσκευασία και εμπορία ‘Γραβιέρας Νάξου ΠΟΠ’. Στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας παραλαμβάνει αγελαδινό, αιγοπρόβειο και γίδινο γάλα αποκλειστικά από τους κτηνοτρόφους της Νάξου (καθώς και της Αμοργού και των μικρών Κυκλάδων[16]) με σκοπό την επεξεργασία και τυροκόμηση του γάλακτος και πέραν της Γραβιέρας Νάξου παράγει και άλλα τυριά όπως κεφαλοτύρι, λευκό τυρί, γίδινο τυρί, καθώς και βούτυρο, φρέσκο γάλα, σοκολατούχο γάλα και φρέσκο γιαούρτι. Η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ παραλαμβάνει ετησίως 11.000 τόνους αγελαδινό γάλα, 225 τόνους πρόβειο γάλα και 960 τόνους γίδινο γάλα[17]. Επίσης, η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, αποτελεί μία από τις λίγες εγκεκριμένες[18] εταιρίες και δικαιούχους χρήσης της ονομασίας ‘Πατάτα Νάξου -Π.Γ.Ε’ με δραστηριότητα στην παραγωγή, συσκευασία και εμπορία.

12. Ο κύκλος εργασιών[19] της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της κατά το 2016 ανήλθε στα 18,4 εκατ. ευρώ, τα οποία κατά 46% προέκυψαν από τη βιομηχανική (8,4 εκ. ευρώ) και κατά 51,9% (9,5 εκ. ευρώ) από την εμπορική δραστηριότητά της. Σημειώνεται δε ότι σχεδόν το σύνολο του κύκλου εργασιών της λαμβάνει χώρα εντός της ελληνικής επικράτειας (18.305 χιλ. ευρώ). Κατά το 2015 ο κύκλος εργασιών της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ ανήλθε σε 17,3 εκατ. Ευρώ.

IV. ΟΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ[20]

IV.1 Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΑΤΑΤΑΣ

13. Σημειώνεται ότι έρευνες αγοράς διακρίνουν διαφορετικές κατηγορίες προϊόντων (τομάτες, σαλάτες και πατάτες)[21].

14. Η πατάτα είναι ένα οπωροκηπευτικό προϊόν, το οποίο παρουσιάζει ιδιομορφίες στην καλλιέργειά του με συνέπεια να δίνει τοπικές εποχιακές ποικιλίες. Το προϊόν διατίθεται στην αγορά είτε σε νωπή είτε σε επεξεργασμένη μορφή. Το κύριο χαρακτηριστικό της καλλιέργειας πατάτας είναι οι διαφορετικές περίοδοι συγκομιδής ανάλογα με την περιοχή και την εποχή του έτους (πχ. στη Μεσσηνία η παραγωγή γίνεται τους χειμερινούς μήνες). Κατά συνέπεια, υπάρχουν τρία είδη πατάτας ανάλογα με την εποχή: η ανοιξιάτικη και η καλοκαιρινή, που αντιπροσωπεύουν το 40% της συνολικής παραγωγής η καθεμία, και η φθινοπωρινή που αποτελεί το υπόλοιπο 20% της συνολικής εθνικής παραγωγής. Παρά τις διαφορές στις χρονικές περιόδους συγκομιδής, κύριο κοινό χαρακτηριστικό τους είναι ότι η συλλογή πατάτας πρέπει να γίνεται, όταν επικρατούν συγκεκριμένες θερμοκρασίες, έτσι ώστε ο χρόνος αποθήκευσης να μεγιστοποιείται. Μετά τη συλλογή, όσες πατάτες δεν διατίθενται στην αγορά αποθηκεύονται σε δροσερό μέρος σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους με αποτέλεσμα το ενδιάμεσο στάδιο της αποθήκευσης να είναι εξαιρετικά σημαντικό, καθώς μπορεί να επηρεάσει τόσο την προσφορά όσο και την ποιότητα του προϊόντος.

15. Οι ποικιλίες πατάτας διακρίνονται σε διαφορετικές κατηγορίες ανάλογα με την τελική χρήση τους- σε «αμυλώδεις» (οι οποίες προορίζονται για τη βιομηχανία για την παραγωγή άμυλου) ή «κατανάλωσης», ανάλογα με την περίοδο ωρίμανσής (συγκομιδής) τους σε πρώιμες, ημί - πρώιμες, ημί - όψιμες- ή ακόμη ανάλογα με άλλα χαρακτηριστικά τους, όπως για παράδειγμα πατάτες κατανάλωσης με σφικτή σάρκα. Αν και υπάρχουν διάφορες ποικιλίες πατάτας, οι οποίες πωλούνται ακόμα και την ίδια περίοδο, εντούτοις, καμία ποικιλία (οποιασδήποτε προέλευσης) δεν διαθέτει τέτοια χαρακτηριστικά, ώστε να προτιμάται συστηματικά έναντι της άλλης από τους καταναλωτές[22].

16. Πέραν των διαφόρων ποικιλιών πατάτας, υπάρχουν συγκεκριμένες καλλιέργειες πατάτας που έχουν χαρακτηριστεί ως Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης (ΠΓΕ). Η ένδειξη ΠΓΕ[23] αφορά στην ονομασία που ταυτοποιεί ένα προϊόν το οποίο: (α) κατάγεται από ένα συγκεκριμένο τόπο, περιοχή ή χώρα, (β) του οποίου ένα συγκεκριμένο ποιοτικό χαρακτηριστικό, η φήμη ή άλλο χαρακτηριστικό μπορεί να αποδοθεί στην εν λόγω γεωγραφική του προέλευση, και (γ) του οποίου ένα τουλάχιστον από τα στάδια της παραγωγής εκτελείται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής. Σημειώνεται ότι οι προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις μπορούν να χρησιμοποιούνται από οποιαδήποτε επιχείρηση διαθέτει στην αγορά προϊόν το οποίο είναι σύμφωνο με τις αντίστοιχες προδιαγραφές[24].

---

[15] Σύμφωνα με το ‘Μητρώο Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων και Δικαιούχων Χρήσης των Ενδείξεων ΠΟΠ/ΠΓΕ Ζωικών Προϊόντων’ του ΕΛΓΟ Δήμητρα.

[16] Ηρακλειά, Δονούσα, Κουφονήσια.

[17] Βλ. σχετικά ιστοσελίδα της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ της 13.12.2017: http://www.easnaxos.com/index.php?option=com_content&view=article&id=127&Itemid=155&lang=el.

[18] Σύμφωνα με το ‘Μητρώο Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων και Δικαιούχων Χρήσης των Ενδείξεων ΠΟΠ/ΠΓΕ Φυτικών Προϊόντων’ του ΕΛΓΟ Δήμητρα.

[19] Βλ. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ χρήσεως 2016.

[20] Η σχετική αγορά προϊόντων ή υπηρεσιών περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν τα σχετικά προϊόντα υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού.

[21] Βλ. σχετικά απόφαση Ε.Επ.COMP/M.4216 - CVC/Bocchi/De Weide Blik, παρ.20

[22] Βλ. σχετικά απόφαση του Conseil de la Concurrence, με αριθ. 96-D-60 (15.10.1996).

[23] Βλ. Κανονισμό της ΕΕ αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21.11.2012 για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, αρθρ. 5, παρ. 2.

[24] Βλ. Κανονισμό της ΕΕ 1151/2012 ο.π., αρθρ. 12, παρ. 1.

17. Στην ελληνική επικράτεια ως πατάτες ΠΓΕ έχουν οριστεί[25] και οι πατάτες «Νάξου» που αφορούν στην υπό κρίση υπόθεση.

18. Ως οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή[26] παραγωγής της «Πατάτας Νάξου» ορίζεται ολόκληρο το νησί της Νάξου. Η παραγωγική διαδικασία της «Πατάτας Νάξου» περιλαμβάνει τα βασικά στάδια της προετοιμασίας του εδάφους, της σποράς, της καλλιέργειας και της συγκομιδής. Τέλος, ολοκληρώνεται με τη διαλογή των συγκομισθέντων κονδύλων και την ωρίμανσή τους στο χωράφι. Στο στάδιο αυτό, δηλαδή της ωρίμανσης, εντοπίζεται ο μεγαλύτερος κίνδυνος ‘αλλοίωσης’ των ποιοτικών χαρακτηριστικών της «Πατάτας Νάξου». Για το λόγο αυτό, πρέπει η ολοκλήρωση της παραγωγικής διαδικασίας να πραγματοποιείται εντός της γεωγραφικής περιοχής της Νάξου. Προς χάριν δε της ιχνηλασιμότητας των πρώτων υλών και των υπολοίπων παραγόντων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή «Πατάτας Νάξου» κρίνεται επιβεβλημένη η σήμανση των χορηγούμενων παραγωγικών μέσων, αλλά και των τελικών προϊόντων, δηλαδή των κονδύλων, με τους κατάλληλους κωδικούς[27]. Η κωδικοποίηση των παραμέτρων αυτών γίνεται μέσω της τήρησης μητρώου καλλιεργητών «Πατάτας Νάξου», το οποίο είναι ανοιχτό στην είσοδο νέων καλλιεργητών.

19. Σύμφωνα με το τρέχον Μητρώο Εγκεκριμένων Επιχειρήσεων και Δικαιούχων Χρήσης Ενδείξεων Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε. φυτικών προϊόντων[28], η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ είναι εγκεκριμένη επιχείρηση και δικαιούχος χρήσης ενδείξεως ΠΓΕ που δραστηριοποιείται στην παραγωγή, συσκευασία και εμπορία της Πατάτας Νάξου. Στο εν λόγω Μητρώο αναγράφονται επιπλέον δύο εταιρίες[29] που δραστηριοποιούνται σε όλα τα στάδια (ήτοι παραγωγή, συσκευασία και εμπορία), ενώ τρείς εταιρίες δραστηριοποιούνται στη συσκευασία /υποσυσκευασία και εμπορία και μία αλυσίδα σούπερ μάρκετ (ΑΒ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.) στην εμπορία Πατάτας Νάξου.

20. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι η ονομασία «Πατάτες Νάξου» ταυτοποιεί τα προϊόντα που παράγονται στην περιοχή της Νάξου και ως εκ τούτου το στάδιο της παραγωγής πρέπει να λαμβάνει χώρα εντός της γεωγραφικής επικράτειας της Νάξου. Εντούτοις, τα λοιπά στάδια της συσκευασίας και εμπορίας «Πατάτας Νάξου» δύναται να λαμβάνουν χώρα και σε λοιπές γεωγραφικές περιοχές, όπως άλλωστε προκύπτει και από την έδρα των εταιριών που περιλαμβάνονται στο ως άνω Μητρώο.

21. Ως εκ τούτου, για τους σκοπούς της παρούσας εισήγησης διακρίνονται καταρχήν οι αγορές: (α) παραγωγής και (β) χονδρικής πώλησης/ διάθεσης πατάτας. Στενότερη οριοθέτηση των αγορών ανάλογα με τη χρήση ενδείξεων ΠΓΕ δεν είναι αναγκαία για τους σκοπούς της παρούσας, οπότε παρέλκει η περαιτέρω ανάλυση σχετικά.

IV.2 Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΠΑΤΑΤΑΣ

22. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ως σχετική γεωγραφική αγορά των ανωτέρω προϊοντικών αγορών ορίζεται καταρχάς η ελληνική επικράτεια. Εντούτοις, για τα προϊόντα ΠΓΕ (Πατάτες Νάξου), η γεωγραφική αγορά της παραγωγής Πατάτας Νάξου, δεδομένου και του περιορισμού στην παραγωγική διαδικασία, η οποία πρέπει να λάβει χώρα εντός της γεωγραφικής περιοχής της Νάξου, θα μπορούσε να οριοθετηθεί και στενότερα. Σε κάθε περίπτωση το θέμα παραμένει ανοιχτό, καθώς δεν είναι αναγκαία περαιτέρω ανάλυση για τους σκοπούς της παρούσας.

IV.3 Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

23. Ο κλάδος των γαλακτοκομικών προϊόντων κατέχει σημαντική θέση στον ευρύτερο κλάδο των τροφίμων και περιλαμβάνει αρκετές αγορές τροφίμων, οι οποίες αντιστοιχούν σε μία μεγάλη ποικιλία τελικών προϊόντων με κύρια συστατική βάση το νωπό γάλα. Τα γαλακτοκομικά προϊόντα κατατάσσονται στα βασικότερα είδη διατροφής για τους καταναλωτές και ως εκ τούτου παρουσιάζουν σχετικά χαμηλή ελαστικότητα ως προς την τιμή και το διαθέσιμο εισόδημά τους. Οι επιλογές των καταναλωτών μεταξύ των εμπορικών σημάτων που διατίθενται στην αγορά επηρεάζονται κυρίως από την τιμή (ειδικά την τρέχουσα περίοδο), από την ύπαρξη ανταγωνιστικών/υποκατάστατων προϊόντων, καθώς και από άλλους παράγοντες, όπως η γεύση, η ποιότητα, η διάρκεια χρήσης των προϊόντων κ.λπ.[30]

24. Οι διατάξεις, τόσο του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών όσο και του π.δ. 113/9.6.1999[31], όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4254/2014[32], ορίζουν ρητά, μεταξύ άλλων, τις κατηγορίες των γαλακτοκομικών προϊόντων και τις επιτρεπτές συνθήκες παραγωγής, συντήρησης, συσκευασίας και μεταφοράς αυτών. Σύμφωνα λοιπόν με τον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών[33], «νωπό γάλα νοείται το γάλα που εκκρίνεται από τους μαστικούς αδένες μιας ή περισσοτέρων αγελάδων, προβατινών, αιγών ή βουβαλίδων,

[25] Βλ. Κατάσταση «ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΠ) ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΡΟΣΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ (ΠΓΕ) του Υπουργείου Γεωργικής Ανάπτυξης και Τροφίμων http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/POP- PGE/proionta_ana_perifereia_05_2017.pdf

[26] Βλ. σχετικά Προδιαγραφές Πατάτας Νάξου: http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/POP- PGE/prod_patata_naxou2010.pdf

[27] Ο κωδικός σήμανσης των κονδύλων περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τον καλλιεργητή (κωδικός παραγωγού), τον αγρό καλλιέργειας (κωδικός αγροτεμαχίου), την καλλιεργούμενη ποικιλία (κωδικός ποικιλίας) και το έτος σποράς και συγκομιδής της σημαινόμενης σοδειάς.

[28] Βλ. σχετ. ιστοσελίδα ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ: www.elgo.gr/index.php/el/quality-assurance-of-agricultural-products/certified-business-registers.

[29] Η ΚΟΥΤΕΛΙΕΡΗΣ Α.Ε. (ΝΑΞΙΑ ΓΗ) και η ΠΑΤΑΤΟΣΠΟΡΙΚΗ ΤΣΙΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΑΤΣΟΣ Α.Ε.

[30] Βλ. σχετικά και κλαδική μελέτη της ICAP με θέμα «Γαλακτοκομικά Προϊόντα», Ιούλιος 2013.

[31] «Τροποποίηση των διατάξεων του από 2/16.5.1959 β. δ/τος “περί κτηνιατρικού υγειονομικού ελέγχου του γάλακτος”» (ΦΕΚ 115 Α’/9.6.1999).

[32] Βλ. συγκεκριμένα ν. 4254/2014 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 4046/2012 και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 85/7.4.2014), υποπερ. 2α της υποπαρ. ΣΤ8 της παρ. ΣΤ του πρώτου άρθρου με θέμα «Άρση εμποδίων στον ανταγωνισμό στον κλάδο της επεξεργασίας τροφίμων - Ρυθμίσεις γαλακτοκομικών προϊόντων».

[33] Υπουργική απόφαση 1100/1987, άρθρο 80.

το οποίο δεν έχει θερμανθεί πέραν των 40°C, ούτε έχει υποβληθεί σε επεξεργασία με ισοδύναμο αποτέλεσμα». Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει το γάλα που «διατίθεται στην κατανάλωση χωρίς καμιά άλλη επεξεργασία, εκτός από τη διήθηση και την ψύξη καθώς και την ομογενοποίηση», κάτω από συγκεκριμένες προδιαγραφές υγιεινής και χημικής σύστασης. Επίσης, σύμφωνα με τον Κώδικα Τροφίμων και Ποτών, με τον όρο «γάλα» απλά, χωρίς να συνοδεύεται αυτό από κάποιο επίθετο, νοείται αποκλειστικά και μόνο το γάλα το οποίο προέρχεται από αγελάδα, είναι νωπό, πλήρες, δεν έχει υποστεί αφυδάτωση ή συμπύκνωση και δεν περιέχει άλλες ύλες που έχουν προστεθεί από έξω. Όλοι οι άλλοι τύποι γάλακτος, εφόσον δεν προέρχονται από αγελάδα, πρέπει να χαρακτηρίζονται με έναν από τους όρους «κατσίκας», «προβάτου», «βουβάλου» ή «ανάμικτο προβάτου κατσίκας».

25. Όσον αφορά τη διάκριση των αγορών προμήθειας νωπού γάλακτος ανάλογα με το είδος τους (π.χ. πρόβειο, αγελαδινό, γίδινο) επισημαίνεται ότι κάθε μια εκ των αγορών αυτών θα μπορούσε να αφορά σε διακριτή αγορά, δεδομένων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε κατηγορίας γάλακτος, όπως για παράδειγμα της εποχικότητάς τους και της κατά προορισμό τελικής χρήσης τους (π.χ. εμφιάλωση, τυροκόμιση, παραγωγή γιαούρτης). Τα ιδιαίτερα αυτά χαρακτηριστικά κάθε είδους γάλακτος καθιστούν έκαστη κατηγορία μη εναλλάξιμη, τουλάχιστον για ορισμένες κατηγορίες προϊόντων.

26. Βάσει των ανωτέρω για τους σκοπούς της παρούσας εισήγησης ως σχετικές αγορές προϊόντος ορίζονται οι αγορές (νωπού) αγελαδινού, πρόβειου και γίδινου γάλακτος.

IV.4 Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΝΩΠΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

27. Αναφορικά με την οριοθέτηση της γεωγραφικής αγοράς για την προμήθεια και συλλογή νωπού γάλακτος, και λαμβάνοντας υπόψη και σχετικές αποφάσεις[34] της Ε.Α., προκρίνεται η οριοθέτηση μιας ευρύτερης σχετικής γεωγραφικής αγοράς με εθνική διάσταση ή τουλάχιστον μιας σχετικής γεωγραφικής αγοράς που εκτείνεται σε περισσότερες περιφέρειες της χώρας ή ακόμη και στην ηπειρωτική Ελλάδα στο σύνολό της, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως α) την τεχνική δυνατότητα μεταφοράς του νωπού γάλακτος στα εργοστάσια μεταποίησης με κάλυψη μεγάλης χιλιομετρικής απόστασης, β) τη δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ τουλάχιστον όμορων νομών, γ) τη σημαντικότητα για τον Έλληνα καταναλωτή της προέλευσης του γάλακτος και δ) το γεγονός ότι η τιμή νωπού γάλακτος διαμορφώνεται με ομοιογενή εν γένει κριτήρια σε όλη την ηπειρωτική Ελλάδα, με την επιφύλαξη του παράγοντος κόστους μεταφοράς και της δραστηριοποίησης γαλακτοβιομηχανιών συνεταιριστικού χαρακτήρα σε ορισμένες περιφέρειες/ νομούς της χώρας.

28. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένου του τοπικού/ νησιωτικού χαρακτήρα της προμήθειας νωπού γάλακτος στην ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, του μεταφορικού κόστους που ενέχει η παραλαβή ή παράδοση γάλακτος από και προς την ηπειρωτική Ελλάδα, καθώς και του συνεταιριστικού χαρακτήρα της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, η οποία εν τέλει προμηθεύεται γάλα μόνο από παραγωγούς της Νάξου[35], εν προκειμένω, η γεωγραφική οριοθέτηση της αγοράς προμήθειας νωπού γάλακτος θα μπορούσε να οριοθετηθεί στενότερα. Εντούτοις, για τους σκοπούς της παρούσας δεν κρίνεται σκόπιμη περαιτέρω ανάλυση και το θέμα μπορεί να παραμείνει ανοιχτό.

IV.5 ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΜΕΡΙΔΙΩΝ ΑΓΟΡΑΣ

29. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ[36], η συνολική παραγωγή πατάτας στην ελληνική επικράτεια το 2015 ανήλθε σε 580.646 τόνους περίπου και η παραγωγή στην περιοχή της Νάξου σε 9.964 τόνους περίπου. Λαμβανομένων υπόψη των συνολικών παραλαβών πατάτας από την ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ για το ίδιο έτος[37], οι οποίες ανέρχονται σε […] εκτιμάται ότι το μερίδιο αγοράς της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ στην ελληνική επικράτεια το ίδιο έτος ανέρχεται σε […]% (σε όγκο/ τόνοι) και στην περιοχή της Νάξου σε […]% (σε όγκο/ τόνοι).

30. Αντίστοιχα, από τα διαθέσιμα στοιχεία που διαθέτει η Υπηρεσία για το έτος 2016 εκτιμάται ότι η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ κατέχει μερίδια στην αγορά προμήθειας νωπού αγελαδινού γάλακτος στις Κυκλάδες ύψους περίπου […]% και στην ελληνική επικράτεια ύψους […]%. Στην αγορά προμήθειας γίδινου γάλακτος στις Κυκλάδες το μερίδιο της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ ανέρχεται περίπου σε […]% και στην ελληνική επικράτεια σε […]%. Τέλος, στην αγορά προμήθειας πρόβειου γάλακτος, η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ έχει στις Κυκλάδες μερίδιο περίπου […]% και στην ελληνική επικράτεια μικρό μερίδιο (<[…]%).[38]

V ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

V.1 ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ Ε.Α. ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

31. Σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 5 του ν. 3959/2011: «Η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αποκλειστικώς αρμόδια να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, όταν πιθανολογείται παράβαση των άρθρων 1, 2, και 11 ή των άρθρων 101 και 102 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συντρέχει επείγουσα περίπτωση για την αποτροπή άμεσα επικειμένου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης στο δημόσιο συμφέρον. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί να απειλήσει πρόστιμο μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης προς την από-

[34] Σχετ. η απόφαση της Ε.Α. 515/VI/2011, σκ. 34-42, και 598/2014.

[35] Και των νήσων Αμοργού, Ηρακλειάς, Δονούσας και Κουφονησίου

[36] Βλ. σχετικά ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ, Εκτάσεις και παραγωγή 2015, Πεπονοειδή και Πατάτες: http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/SPG06/2015.

[37] Σχετ. έγγραφο με Σύνολο Παραλαβής Πατάτας και Σύνολο Πωλήσεων πατάτας ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, το οποίο συλλέχθηκε κατά τη διενέργεια του επιτόπιου ελέγχου

[38] Για το 2016, συνολικές εισκομίσεις αγελαδινού γάλακτος στις Κυκλάδες […] τόνοι και στην ελληνική επικράτεια […] τόνοι, έναντι αγορών […] τόνων ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ. Συνολικές εισκομίσεις γίδινου γάλακτος στις Κυκλάδες […] τόνοι και στην ελληνική επικράτεια […] τόνοι, έναντι αγορών […] τόνων ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ. Συνολικές εισκομίσεις πρόβειου γάλακτος στις Κυκλάδες […] τόνοι και στην ελληνική επικράτεια […] τόνοι, έναντι αγορών […] τόνων ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ. (πηγή ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ και εκτιμήσεις της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ από την ιστοσελίδα της: http://www.easnaxos.com/index.php?option=com_content&view=article&id=127&Itemid=155&lang=el).

φασή της και να επιβάλει αυτό με απόφασή της που βεβαιώνει τη μη συμμόρφωση. Κατά τον υπολογισμό του προστίμου συνεκτιμούνται τα οφέλη που αποκομίζει η επιχείρηση, καθώς και οι επιπτώσεις στη σχετική αγορά από τη μη συμμόρφωση στην απόφαση. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού υποχρεούται να αποφανθεί το αργότερο μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης Υπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, αφού πρώτα ακουστούν τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η απόφαση αυτή υπόκειται μόνο σε προσφυγή ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών. Οι διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4 του άρθρου 30 εφαρμόζονται αναλόγως. Με τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν θίγεται η αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων προς λήψη ασφαλιστικών μέτρων για την προστασία ιδιωτικών συμφερόντων».

32. Όπως προαναφέρθηκε, στην παρούσα υπόθεση η Ε.Α. προβαίνει στην εξέταση της δυνατότητας λήψεως ασφαλιστικών μέτρων κατά το άρθρο 25 παρ. 5 του ν. 3959/2011 αυτεπαγγέλτως, στο πλαίσιο της έρευνας που διενεργεί στην αγορά πατάτας και γαλακτοκομικών προϊόντων. Στην περίπτωση αυτή ισχύουν τα άρθρα 13 παρ. 4 και 14 παρ. 5 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Επομένως, τόσο η προθεσμία κλήτευσης των μερών, όσο και η προθεσμία κατάθεσης υπομνήματος καθορίζονται κατά περίπτωση από τον Πρόεδρο της Ε.Α.

V.2 ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

33. Η Ε.Α. μπορεί να λαμβάνει ασφαλιστικά μέτρα για πιθανολογούμενες παραβάσεις και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ, εφόσον βέβαια πιθανολογείται επηρεασμός του διακοινοτικού εμπορίου.

34. Για να μπορεί μια απόφαση, συμφωνία ή πρακτική να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών της Ένωσης, πρέπει, βάσει ενός συνόλου νομικών και πραγματικών στοιχείων, να μπορεί να πιθανολογηθεί επαρκώς ότι μπορεί να ασκήσει άμεση ή έμμεση, πραγματική ή δυνητική επίδραση στα εμπορικά ρεύματα μεταξύ των κρατών μελών, τούτο δε κατά τρόπο που να προκαλείται φόβος ότι θα μπορούσε να εμποδίσει την πραγματοποίηση της εσωτερικής αγοράς[39]. Δεν απαιτείται να αποδειχθεί ότι η κάθε φορά εξεταζόμενη συμφωνία ή πρακτική είχε όντως το αποτέλεσμα αυτό[40]. Η έννοια της επίδρασης στα εμπορικά ρεύματα δεν προϋποθέτει μόνο τον περιορισμό ή τη μείωση του εμπορίου, αλλά οποιαδήποτε διαφοροποίηση των εμπορικών ρευμάτων, αρκεί αυτή να είναι αισθητή[41]. Επιπλέον, σε περιπτώσεις που εντοπίζονται συμφωνίες και αποφάσεις που καλύπτουν μέρος μόνο κράτους μέλους, πρέπει να συνεκτιμηθεί η αναλογία του εθνικού εδάφους που μπορεί να επηρεαστεί από το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, ενώ παράλληλα πρέπει να δοθεί βαρύτητα και στο μερίδιο αγοράς των μελών της συμφωνίας[42]. Ωστόσο, συμφωνίες ή αποφάσεις, οι οποίες έχουν τοπικό χαρακτήρα δεν δύνανται αυτές καθαυτές να επηρεάσουν αισθητά το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών[43]. Τέλος, οι συμφωνίες δεν δύνανται, καταρχήν, να επηρεάσουν αισθητά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών εάν πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) το συνολικό μερίδιο αγοράς των μερών σε οποιαδήποτε σχετική αγορά της Κοινότητας που επηρεάζεται από τη συμφωνία δεν υπερβαίνει το 5% και β) στην περίπτωση των οριζόντιων συμφωνιών, ο συνολικός ενωσιακός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις στα σχετικά προϊόντα που καλύπτονται από την συμφωνία δεν υπερβαίνει τα 40 εκατ. ευρώ[44].

35. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου, πιθανολογείται ότι πληρούνται τα δυο ανωτέρω αναφερόμενα σωρευτικά κριτήρια (ήτοι, τα μερίδια της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ στις υπό κρίση αγορές εκτιμώνται κάτω του 5% στην ελληνική επικράτεια και ο κύκλος εργασιών της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ ανέρχεται το 2016 σε 18,3 εκ. ευρώ). Ως εκ τούτου, δεν πιθανολογείται επηρεασμός του διακοινοτικού εμπορίου από τη συμπεριφορά της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ.

V.3 ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

36. Στην πράξη, τα ασφαλιστικά μέτρα έχουν ως αντικείμενο την προσωρινή παύση της συμπεριφοράς που πιθανολογείται ότι αντιβαίνει στους κανόνες περί ελεύθερου ανταγωνισμού, μέχρι την οριστική επίλυση της κύριας υπόθεσης. Διασφαλίζουν, επομένως, την αποκατάσταση των συνθηκών ανταγωνισμού, κατά το μέρος που κλονίσθηκε από την ανωτέρω συμπεριφορά, μέχρι την έκδοση απόφασης επί της κύριας υπόθεσης[45].

V.4 ΠΙΘΑΝΟΛΟΓΗΣΗ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 1 ΤΟΥ ν. 3959/2011

V.4.1 Αρχή της αυτονομίας της οικονομικής δράσης

37. Πρώτα από όλα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι βασική αρχή που διέπει το δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού, τόσο σε επίπεδο οριζόντιων όσο και σε επίπεδο κάθετων συμπράξεων είναι εκείνη σύμφωνα με την οποία, κάθε επιχείρηση οφείλει (και πρέπει) να ασκεί αυτόνομα την επιχειρηματική της πολιτική[46].

[39] Βλ. ενδεικτικά συνδ. υποθ. C-209-215/78 και 218/78, Van Landewyck κλπ. κατά Επιτροπής, Συλλ. 1978, σελ. 2111, σκ. 170, C-219/95 Ferriere Nord Spa κατά Επιτροπής, Συλλ. 1997, σελ I-4411, σκ. 20 και ΕΑ 370/V/2007, σκ. 6.

[40] Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής- Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ 2004 C 101/81, παρ. 16.

[41] Ο.π., παρ. 34 και 77.

[42] Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής- Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ 2004 C 101/81, παρ. 89-90.

[43] Βλ. Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής- Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την έννοια του επηρεασμού του εμπορίου των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης, ΕΕ 2004 C 101/81, παρ. 91.

[44] Βλ. ό.π., παρ. 52.

[45] Βλ. Δελλή Γ. Προσωρινή Προστασία και Ελεύθερος Ανταγωνισμός, Το δημόσιο και το ιδιωτικό συμφέρον μεταξύ ρυθμιστικής και δικαιοδοτικής λειτουργίας της έννομης τάξης, σε Σύνδεσμο Ελλήνων Εμπορικολόγων. Τα ασφαλιστικά μέτρα στο εμπορικό δίκαιο, 14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εμπορικού Δικαίου, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2005, σελ. 256-297, σημείο 33.

[46] Βλ. Ενδεικτικά υποθέσεις 40/73 etc Suiker Unie v. Commission, [1975] Συλλ. 1663, 172/80 Züchner v. Bayerische Vereinsbank AG, [1981] Συλλ. 2021, 89/85 etc Ahlström v. Commission, [1993] Συλλ. I-1307, και C-7/95 P John Deere v. Commission, [1998], Συλλ. I-3111. Πρβλ. N. Zevgolis, “Resale Price Maintenance (RPM) in European Competition Law: Legal certainty Versus Economic theory?” European Competition Law Review [ECLR], Volume 34: Issue 1, 2013, σελ. 29.

V.4.2 Προϋποθέσεις λήψης ασφαλιστικών μέτρων από την ΕΑ

38. Επισημαίνεται, εξ αρχής, ότι προϋπόθεση για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων είναι η πιθανολόγηση της ύπαρξης παράβασης, και όχι ο σχηματισμός πεποίθησης αναφορικά με τη στοιχειοθέτηση αυτής. Σύμφωνα με πάγια ενωσιακή νομολογία, η σχετική προϋπόθεση διακρίνεται σαφώς από την απαίτηση στοιχειοθέτησης της παράβασης κατά το στάδιο της τελικής απόφασης[47]. Η Ε.Α. δεν απαιτείται να στοιχειοθετήσει την παράβαση, αλλά μπορεί να βασιστεί στην αξιολόγηση εκ πρώτης όψεως (prima facie) στοιχείων σχετικά με τη διαπίστωση αυτής[48].

V.4.2.1 Προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011

39. Προϋποθέσεις, επομένως, εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011 είναι[49]:

V.4.2.1.1 Η ύπαρξη συμφωνίας, εναρμονισμένης πρακτικής μεταξύ επιχειρήσεων ή απόφασης ένωσης επιχειρήσεων

40. Ως «επιχείρηση» νοείται κάθε φυσικό πρόσωπο ή οικονομική ενότητα που ασκεί εμπορική ή άλλη οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που το διέπει και από τον τρόπο χρηματοδότησής του. Επιπροσθέτως, η ύπαρξη επιχείρησης προϋποθέτει αυτονομία οικονομικής δράσης και συνακόλουθα πλήρη ανάληψη των οικονομικών κινδύνων που συνεπάγεται η εκάστοτε οικονομική δραστηριότητα[50]. Ως οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα προσφοράς αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά[51], ενώ για την υπαγωγή στην έννοια της επιχείρησης, το εν λόγω λειτουργικό κριτήριο της φύσης της ασκούμενης δραστηριότητας καθιστά άνευ σημασίας κριτήρια όπως ο δημόσιος ή ιδιωτικός χαρακτήρας της επιχείρησης, ο αστικός ή εμπορικός χαρακτήρας της, ο τρόπος χρηματοδότησής της, η επιδίωξη κέρδους από αυτήν, η επιδίωξη παράλληλα προς την επίτευξη ενός οικονομικού στόχου και άλλων στόχων, το μέγεθος της επιχείρησης ή ο χαρακτηρισμός της εν λόγω δραστηριότητας από τον νομοθέτη[52]. Σωματεία, ενώσεις, σύνδεσμοι, συνεταιρισμοί (αγροτικοί και μη), επαγγελματικές οργανώσεις, δευτεροβάθμιες ενώσεις πρωτοβάθμιων συλλόγων ή ενώσεων θεωρούνται «ενώσεις επιχειρήσεων» ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, την άσκηση από μέρους τους οικονομικής δραστηριότητας και κερδοσκοπικού ή μη σκοπού[53]. Εξάλλου, και οι ομοσπονδίες συνιστούν ενώσεις επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 (και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ).

41. «Απόφαση» ένωσης επιχειρήσεων αποτελεί κάθε έκφραση κοινής βούλησης της ένωσης μέσα από κάποια οργανωτική δομή, η οποία αποβλέπει στην κοινή συμπεριφορά των μελών, ανεξάρτητα από τη μορφή την οποία λαμβάνει, ήτοι κανονισμοί, ρήτρες καταστατικού, οδηγίες, εγκύκλιοι, απλές συστάσεις, εφόσον έχουν καταρχήν χαρακτήρα υποχρεωτικό για τα μέλη και/ή προβλέπονται κυρώσεις σε περίπτωση μη εφαρμογής τους[54]. Απόφαση του οργάνου διοίκησης της εκάστοτε ένωσης θεωρείται νομικά δεσμευτική, εφόσον προβλέπεται στο καταστατικό της ότι οι αποφάσεις της δεσμεύουν τα μέλη[55].

42. Η απαγόρευση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 εφαρμόζεται επίσης και σε περιπτώσεις που η απόφαση έχει το χαρακτήρα απλής σύστασης χωρίς δεσμευτικότητα, εφόσον αντανακλά εν τοις πράγμασι τη συλλογική βούληση των μελών της ένωσης να συντονίσουν τη δράση τους σε μία συγκεκριμένη αγορά, και εφόσον η συμμόρφωση των μελών με αυτήν είναι ικανή να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά[56]. Προκειμένου δε να θεμελιωθεί η ύπαρξη «αποφάσεως» ένωσης επιχειρήσεων, αρκεί η οιαδήποτε πράξη της τελευταίας να αποτελεί τη συνε-

[47] Βλ. Απόφαση ΠΕΚ T-44/90, La Cinq κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σημεία 59-63, καθώς και Απόφαση ΠΕΚ T-24 & 28/92 R Langnese Iglo κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Συλλ. 1992, σελ. II-1839, Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2002/165/ΕΚ, NDC/IMS, σημείο 39. Συναφώς, βλ. και άρθρο 8 Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003.

[48] Συναφώς, βλ. άρθρο 8 Κανονισμού (ΕΚ) 1/2003.

[49] Αντίστοιχες είναι και οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ. Μοναδική ουσιαστική επιπλέον προϋπόθεση εφαρμογής της Ενωσιακής διάταξης, σε σχέση με τη διάταξη του εθνικού δικαίου, αποτελεί αυτή της «δυνατότητας σοβαρής επίδρασης στο ενδοκοινοτικό εμπόριο».

[50] Βλ. ενδεικτικά υπόθ. T-23/09 Conseil national de l’Ordre des pharmaciens (CNOP), Conseil central de la section G de l’Ordre national des pharmaciens (CCG) κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκ. 70-71, C-55/96, Job Centre coop.arl, Συλλογή 1997, σελ. I-7119, σκ. 21, συνεκδ. υποθ. C-180-184/98, Pavel Pavlov κ.ά. κατά Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, Συλλ. 2000 σ. I-6451, σκ. 74, υπόθ. C-118/85 Επιτροπή κατά Ιταλίας Συλλ. 1987 σ. 2599, σκ. 7, υπόθ. C-41/90 Klaus Höfner and Fritz Elser κατά Macrotron GmbH Συλλ. 1991 σ. I-1979, σκ. 21, υπόθ. C-35/96 Επιτροπή κατά Ιταλίας (CNSD) Συλλ. 1998 σ. I-3851, σκ. 36, υπόθ. C- 244/94 Fédération Française des Sociétés d’Assurance κ.ά. κατά Ministère de l’Agriculture et de la Pêche Συλλ. 1995 σ. I-4013, σκ. 14, απόφαση ΕΑ 292/IV/2005 υπό 2.1. Βλ. επίσης σχετικά και Λ. Κοτσίρη, Δίκαιο του Ανταγωνισμού, Αθέμιτου και Ελεύθερου, Εκδ. Σάκκουλα, 4η έκδοση, σελ. 407.

[51] Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-118/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1987, σελ. 2599, σκ. 7, υπόθ. C-35/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1998, σελ. 3851, σκ. 36, ΕΑ 430/V/2009, σελ. 6 και ΕΑ 317/V/2006, σελ. 16, 17.

[52] Βλ. ενδεικτικά Βασίλειο Κονδύλη, Ελευθέρια Επαγγέλματα και Κοινοτικό Δίκαιο του Ανταγωνισμού, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 2000, σ. 67 επ.

[53] Βλ. ενδεικτικά υποθ. C- 209-215/78, Van Landewyck κατά Επιτροπής, σκ. 87-88, C-96επ/82, IAZ κατά Επιτροπής, σκ. 19-20 και C-246/86, Belasco κατά Επιτροπής, σκ. 2,65, απόφ. ΔΕφΕθ 1001/2006 σκ. 16, 20 και ΕΑ 277/IV/2005, σελ. 28.

[54] Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-45/85 Verband der Sachversicherer κατά Επιτροπής, Συλλ. 1987, σ.00405, σκ. 28, συνεκδ. υποθ. T-213/95 και T-18/96 Stichting κατά Επιτροπής, Συλλ. 1997 σ.II-01739, σκ. 157-164, συνεκ. αποφ. ΔΕθΑθ 1026/2007, 1027/2007 και 1028/2007, σκ. 8 και απόφαση ΕΑ 292/IV/2005 υπό 3.2 και 4, ΔΕφΑθ 1001/2006, σκ. 16, απόφαση Επιτροπής 80/917/ΕΟΚ National Sulphuric Acid.

[55] Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-45/85 Verband der Sachversicherer κατά Επιτροπής, Συλλ. 1987, σ.00405, σκ. 28.

[56] Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-96/82 IAZ κατά Επιτροπής, σκ. 20, συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-209, 215 & 218/78, Συλλογή 1980, σελ. 3125 επ. σκ. 86.

πή έκφραση της βούλησης της ιδίας να συντονίσει τη συμπεριφορά των μελών της στην εν λόγω αγορά[57, 58].

43. Προκειμένου να υφίσταται «συμφωνία» κατά την έννοια του άρθρου 1 ν. 3959/2011, αρκεί τα εμπλεκόμενα φυσικά και/ή νομικά πρόσωπα να έχουν εκδηλώσει την κοινή τους βούληση να συμπεριφέρονται στην αγορά κατά ορισμένο τρόπο, να έχουν φτάσει σε συναίνεση πάνω σε ένα σχέδιο, που περιορίζει ή μπορεί να περιορίσει την ελευθερία δράσης τους καθορίζοντας μεταξύ τους τις γραμμές αμοιβαίας δράσης ή αποχής τους από δράση στην αγορά[59]. Επίσης, η ύπαρξη συμφωνίας μπορεί να προκύπτει άμεσα ή έμμεσα από τη συμπεριφορά των μερών[60]. Είναι αδιάφορα ο γραπτός ή προφορικός χαρακτήρας της συμφωνίας καθώς και ο δεσμευτικός ή μη χαρακτήρας της, δηλ. δεν απαιτούνται τυπικές διαδικασίες ούτε και κυρώσεις ή μέτρα εφαρμογής[61]. Οι λεγόμενες «συμφωνίες κυρίων» εκφράζουν, επίσης, πιστά την κοινή βούληση των μελών της σύμπραξης ως προς τη συμπεριφορά τους εντός της σχετικής αγοράς, οι οποίες για την εφαρμογή του άρθρου 1 ν. 3959/2011 εκλαμβάνονται ως αδιαίρετη ενότητα[62].

V.4.2.1.2 Αντικείμενο ή αποτέλεσμα της σύμπραξης ή απόφασης επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων να είναι ο περιορισμός, η παρακώλυση ή η νόθευση του ανταγωνισμού

44. Ο άμεσος ή έμμεσος περιορισμός και έλεγχος της διάθεσης των προϊόντων συνιστά πρόδηλο και ιδιαιτέρως σοβαρό περιορισμό του ανταγωνισμού[63]. Συμπράξεις ή αποφάσεις επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων με τις οποίες επιδιώκεται ο περιορισμός και έλεγχος της διάθεσης των προϊόντων και ο συντονισμός της συμπεριφοράς των συμμετεχόντων ως προς τα ανωτέρω περιορίζουν από τη φύση τους τον ανταγωνισμό και απαγορεύονται ρητά από τα άρθρα 1 του ν. 3959/2011 και 101 ΣΛΕΕ.

45. Συμφωνίες ή αποφάσεις, οι οποίες έχουν ως αντικείμενό τους τον περιορισμό του ανταγωνισμού, θεωρούνται εκείνες οι οποίες από τη φύση τους είναι ικανές να περιορίσουν τον ανταγωνισμό. Σύμφωνα με πάγια νομολογία, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 1 παράγραφος 1 του ν. 3959/2011, που εν προκειμένω εφαρμόζεται, παρέλκει η εκτίμηση των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων των συμφωνιών και αποφάσεων στην αγορά, όταν προκύπτει με αντικειμενικά κριτήρια[64], ότι σκοπός τους είναι να περιορίσουν, να παρεμποδίσουν ή να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό[65]. Εάν αντικείμενο της συμφωνίας ή της απόφασης των επιχειρήσεων και των ενώσεων επιχειρήσεων είναι η παρακώλυση, ο περιορισμός ή η νόθευση του ανταγωνισμού, η απόφαση αυτή αντιτίθεται στις ως άνω διατάξεις χωρίς να είναι αναγκαία περαιτέρω έρευνα ως προς το αποτέλεσμα της απόφασης[66, 67].

V.4.2.2 Αγροτική πολιτική και ελεύθερος ανταγωνισμός

46. Η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ δεν είναι αναγνωρισμένη οργάνωση παραγωγών, κατά τις διατάξεις των άρθρων 152 επ. του Κανονισμού 1308/2013[68]. Ακόμη δε και εάν θεωρητικά υιοθετηθεί η άποψη ότι είναι, εντούτοις, οι πατάτες ως οπωροκηπευτικό προϊόν δεν περιλαμβάνονται στο Μέρος IX του Παραρτήματος I του εν λόγω Κανονισμού και ως εκ τούτου, το γεωργικό αυτό προϊόν δεν εμπίπτει στα υπαγόμενα στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού, σύμφωνα με το άρθρο 1 αυτού. Σε κάθε δε περίπτωση, ακόμη και αν ήθελε υποτεθεί ότι συντρέχουν όλα τα ανω-

[57] Βλ. ενδεικτικά υπόθ. T-193/02 Piau κατά Επιτροπής, σκ. 75, και υπόθ. T-325/01 Daimler Chrysler κατά Επιτροπής, σκ. 210. Βλ. επίσης Απόφαση της Επιτροπής 96/438/ΕΚ (FENEX), σκ. 32-41.

[58] Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C- 96/82 IAZ κατά Επιτροπής, Συλλ. 1983 σ. 3369, σκ. 18-21, T-325/01 DaimlerChrysler κατά Επιτροπής, σκ. 210, υπόθ. 45/85 Verband der Sachversicherer (VDS) κατά Επιτροπής, Συλλ. 1987, σ. 405, σκ. 26-32, συνεκδ. υποθ. 209-215 και 218/78 Van Landewyck κατά Επιτροπής, παρ. 85-89, αποφάσεις Επιτροπής 2005/8/ΕΚ Barême d´honoraires de l´Ordre des Architectes belges, ΕΕ 2005 L4/10, σκ. 64.

[59] Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-41/69, ACF Chemiefarma κατά Επιτροπής, σκ. 111-113, T-7/89, Hercules κατά Επιτροπής, σκ. 256, T-9/99, HFB Holding κατά Επιτροπής, σκ. 199.

[60] Βλ. 2004/104/ΕΚ, Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την αγορά της μεθυλογλυκαμίνης, σκ. 172.

[61] Βλ. ενδεικτικά υπόθ. C-209/78, Van Landewyck κατά Επιτροπής, σκ. 85-86, T-9/99 σκ. 200-201, T-1/89, Rhone-Poulenc κατά Επιτροπής σκ. 43- 44, απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2004/104/ΕΚ, σκ.172.

[62] Βλ. υπόθ. T-141/89, Trefileurope κατά Επιτροπής, σκ. 95-96.

[63] Βλ. ενδεικτικά υποθ. C-395/96 P και C-396/96 P Compagnie maritime belge transports SA, Compagnie maritime belge SA και Dafra-Lines A/S (CEWAL) κατά Επιτροπής Συλλογή 2000 σ. I- 01365, σκ. 144. Βλ. επίσης σχετικά και Λ. Κοτσίρη, Ευρωπαϊκό Εμπορικό Δίκαιο, 2003, σελ. 398-399.

[64] Επειδή, δε, ο περιορισμός των πωλήσεων και της διάθεσης των προϊόντων αποτελεί τόσο σημαντικό περιορισμό του ανταγωνισμού, στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας οι οποίες δεν περιορίζουν σημαντικά τον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (de minimis)» (2001/C 368/07), σημείο 11 παρ. 1, ορίζεται ότι τέτοιου είδους συμφωνίες μεταξύ ανταγωνιστών συνιστούν παράβαση, ανεξαρτήτως του μεριδίου αυτών στη σχετική αγορά. Βλ. σχετικά και αντίστοιχη Ανακοίνωση της Ε.Α. της 02.03.2006, σημ. 11 (1), η οποία επαναλαμβάνει την ως άνω ρύθμιση της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας. Βλ. και Ανακοίνωση Ε.Επ. σχετικά με τις συμφωνίες ήσσονος σημασίας που δεν περιορίζουν σημαντικά τον ανταγωνισμό σύμφωνα με το άρθρο 101 παρ. 1 της ΣΛΕΕ (de minimis) (ΕΕ C 291/1, 30.08.2014), παρ. 13.

[65] Υπόθ. C-246/86, σκ. 12-15, υπόθ. T-7/89 σκ. 271, 2004/104/ΕΚ, ο.π, σκ. 174, 177-179, υπόθ. T-25/95 κλπ., Cimenteries κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκ.16, 25 (περίληψης) και 1531, 3921επ., υπόθ. C-123/83, BNIC κατά Clair, σκ. 22, υπόθ. T-303/02, σκ. 75. Βλ. επίσης Κατευθυντήριες Γραμμές της Ε.Ε. για την εφαρμογή του άρθρου 81 παρ.3, παρ.23.

[66] Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΔΕφΑθ. 1001/2006, σκ. 16, υπόθ. C-45/85 Verband der Sachversicherer κατά Επιτροπής, Συλλ. 1987, σ. 405, σκ. 39, C-209/07 Irish Beef, σκ. 16, συνεκδ. υποθ. T-305/94 έως T- 307/94, T-313/94 έως T- 316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94 και T-335/94 Limburgse Vinyl Maatschappij NV κλπ. κατά Επιτροπής, Συλλ. 1999 σ.II- 931, σκ. 741 και υπόθ. T-62/98 Volkswagen κατά Επιτροπής, Συλλ. 2000, σ. II-2707, σκ. 178, απόφαση Επιτροπής 84/405/ΕΚ Zinc Producer Group ΕΕ 1984 L 220/27, σκ. 71.

[67] Υπόθ.T-49/02, Brasserie κατά Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σκ.97, 108 και 178.

[68] Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου [20.12.2013, L 347/671].

τέρω, εξετάζοντας, ωστόσο, την επίμαχη υπόθεση υπό το πρίσμα τόσο του σκεπτικού όσο και του διατακτικού της C-671/2015 απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης[69], ουδέποτε θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η απειλή αγοράς του γάλακτος στη μισή τιμή σε περίπτωση πώλησης πατάτας χειμερινής περιόδου εκτός Νάξου συνιστά απολύτως απαραίτητη πρακτική για την επίτευξη του σκοπού ή των σκοπών που έχουν ανατεθεί στην ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες, τόσο σε επίπεδο παράγωγου όσο και σε επίπεδο πρωτογενούς δικαίου (άρθρο 39 ΣΛΕΕ)[70].

V.4.2.3 Επείγουσα περίπτωση προς αποτροπή άμεσου και επικείμενου κινδύνου πρόκλησης ανεπανόρθωτης βλάβης στο δημόσιο συμφέρον

47. Ως δημόσιο συμφέρον νοείται, μεταξύ άλλων, και ο ανταγωνισμός ως θεσμός, πρέπει δηλαδή να υπάρχει κίνδυνος να πληγεί ανεπανόρθωτα ο ανταγωνισμός σε συγκεκριμένη αγορά[71]. Θα πρέπει, δε, να σταθμίζονται κάθε φορά από την Ε.Α. τα συμφέροντα των καταναλωτών ή/και τρίτων μερών με τα νόμιμα συμφέροντα των νομικών προσώπων που υπόκεινται στα ασφαλιστικά μέτρα[72].

48. Ως προς την προϋπόθεση συνδρομής επείγουσας περίπτωσης, αυτή εξετάζεται σε συνδυασμό με την ανάγκη αποτροπής άμεσα επικείμενου κινδύνου πρόκλησης ανεπανόρθωτης βλάβης στον ανταγωνισμό. Το επείγον, δηλαδή, τελεί σε συνάρτηση με το κατά πόσον υπάρχει, ή προβλέπεται άμεσα να υπάρξει, επικείμενος κίνδυνος ανεπανόρθωτης βλάβης, ήτοι επαπειλούμενος κίνδυνος, ο οποίος για να αποτραπεί πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα, προκειμένου να αποφευχθεί η δημιουργία ανεπανόρθωτης βλάβης[73]. Αντίθετα, έχει γίνει δεκτό ότι δεν συντρέχει επείγουσα περίπτωση και άμεσα επικείμενος κίνδυνος πρόκλησης ανεπανόρθωτης ζημίας όταν μεταβάλλονται με τρόπο ουσιαστικό οι περιστάσεις υπό τις οποίες εκδηλώθηκε η αρχική συμπεριφορά μίας επιχείρησης ή, αντίστοιχα, μίας ένωσης επιχειρήσεων, και δεν συντρέχει πλέον λόγος διαφύλαξης δημοσίου συμφέροντος[74]. Θα πρέπει, πάντως, η μεταβολή των περιστάσεων να είναι τέτοια που να προσφέρει εγγυήσεις ως προς τη μελλοντική συμπεριφορά των επιχειρήσεων ή της ένωσης επιχειρήσεων και να μην έγκειται σε προσωρινές και κατ’ επίφαση τροποποιήσεις εμπορικής πολιτικής ενόψει πιθανόν ακροάσεων ενώπιον της Ε.Α.[75]

49. Ανεπανόρθωτη βλάβη υφίσταται όταν πρόκειται για μη επανορθώσιμη ή δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη μέχρι να εκδοθεί η απόφαση της Ε.Α. επί της κυρίας υπόθεσης. Μη επανορθώσιμη βλάβη συντρέχει όταν η προηγούμενη κατάσταση, πραγματική ή νομική, δεν μπορεί να επανέλθει και, συγκεκριμένα, όταν το επελθόν αποτέλεσμα έχει οριστικό χαρακτήρα. Περαιτέρω, δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη συντρέχει, όταν η επαναφορά των πραγμάτων στην προηγούμενη κατάσταση απαιτεί εντατικές προσπάθειες, χρονοβόρα διαδικασία, δυσανάλογες δαπάνες κ.λπ., χωρίς να είναι βέβαιο το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.[76]

V.5 ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗ

50. Από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν κατά τον επιτόπιο έλεγχο στα γραφεία στην ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, από την ανωμοτί κατάθεση από […], από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου, καθώς επίσης και με βάση τα διαμειφθέντα στη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας[77], διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

51. Η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, σύμφωνα με το άρθρο 3 του καταστατικού της έχει διατομεακό και διακλαδικό αντικείμενο στο πλαίσιο του οποίου: α) αναλαμβάνει επιχειρηματι-

[69] Της 14ης Νοεμβρίου 2017.

[70] Σύμφωνα με το άρθρο 39 ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 33 της ΣΕΚ), «1. Στόχοι της κοινής γεωργικής πολιτικής είναι:

α) να αυξάνει την παραγωγικότητα της γεωργίας με την ανάπτυξη της τεχνικής προόδου, με την εξασφάλιση της ορθολογικής αναπτύξεως της γεωργικής παραγωγής, καθώς και της αρίστης χρησιμοποιήσεως των συντελεστών παραγωγής, ιδίως του εργατικού δυναμικού,

β) να εξασφαλίζει κατ’ αυτό τον τρόπο ένα δίκαιο βιοτικό επίπεδο στο γεωργικό πληθυσμό, ιδίως με την αύξηση του ατομικού εισοδήματος των εργαζομένων στη γεωργία,

γ) να σταθεροποιεί τις αγορές,

δ) να εξασφαλίζει τον εφοδιασμό,

ε) να διασφαλίζει λογικές τιμές κατά την προσφορά αγαθών στους καταναλωτές.

2. Κατά την εκπόνηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και των ειδικών μεθόδων που συνεπάγεται η εφαρμογή της, λαμβάνεται υπόψη:

α) ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της γεωργικής δραστηριότητας, που απορρέει από την κοινωνική δομή της γεωργίας και τις διαρθρωτικές και φυσικές ανισότητες μεταξύ των διαφόρων γεωργικών περιοχών,

β) η ανάγκη βαθμιαίας εφαρμογής των καταλλήλων προσαρμογών,

γ) το γεγονός ότι στα κράτη μέλη η γεωργία αποτελεί έναν τομέα στενά συνδεδεμένο με το σύνολο της οικονομίας».

[71] Βλ. αναλυτικά την από 24.10.2005 Ανακοίνωση της Επιτροπής Ανταγωνισμού σχετικά με την εφαρμογή των ασφαλιστικών μέτρων. Επίσης, Ε.Α. 505/VI/2010, σελ. 4, Ε.Α. 297/IV/2006, σελ.5, σκ. I.2, Ε.Α. 368/V/2007, σκ. 3.1. Περαιτέρω, Δελλή Γ., Προσωρινή Προστασία και Ελεύθερος Ανταγωνισμός, Το δημόσιο και το ιδιωτικό συμφέρον μεταξύ ρυθμιστικής και δικαιοδοτικής λειτουργίας της έννομης τάξης, σε Σύνδεσμο Ελλήνων Εμπορικολόγων, Τα ασφαλιστικά μέτρα στο εμπορικό δίκαιο, 14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Εμπορικού Δικαίου, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2005, σελ. 256-297, σημεία 17, 22 (και υποσημείωση 44) και Δελλή Γ., «Η Επιτροπή Ανταγωνισμού: οργάνωση, διαδικασία, δικαστικός έλεγχος» σε Δ. Τζουγανάτο (επιμ.), Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2013, σελ. 954, παρ. 75.

[72] Βλ. Απόφαση C-481/01 P, NDC/IMS, σκ. 80-85 (και νομολογία στην οποία παραπέμπουν). Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση η προστασία του ανταγωνισμού δεν αφορά μόνο τις πρακτικές που μπορούν να προκαλέσουν άμεση ζημία στους καταναλωτές, αλλά επίσης και αυτές που προκαλούν ζημία θίγοντας μια πραγματική διάρθρωση του ανταγωνισμού.

[73] Βλ. Ε.Α. 297/IV/2006, σελ.5, σκ. I.2. Ε.Α. 368/V/2007, ασφαλιστικά μέτρα ΦΛΩΡΑ, σημείο 3.2. βλ. και Διάταξη ΔΕΚ, C-792/79 R, Camera Care, σκ. 19, T-44/90, La Cinq, σκ. 29.

[74] Βλ. Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής 94/19/ΕΚ, Stena, σκ. 79, και Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2003/741/ΕΚ, NDC Health/IMS Health, σκ. 15-17.

[75] 83/462/ΕΟΚ, Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ECS/AKZO, σκ. 35.

[76] Βλ. Ε.Α. 297/IV/2006, σελ. 5-6, σκ. I.2., Ε.Α. 368/V/2007, σκ. 3.3. Βλ. επίσης Διάταξη ΔΕΚ C-792/79 R, Camera Care, σκ. 19, Απόφαση Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2002/165/ΕΚ, NDC/IMS, σκ. 40, καθώς και Απόφαση ΠΕΚ T-44/90, La Cinq, σκ. 77, 79.

[77] Βλ. Συνεδρίαση 83η ΠΡΑΚΤΙΚΑ της 21ης Δεκεμβρίου 2017.

κή δραστηριότητα σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο αναφορικά με την παραγωγή, τυποποίηση, αποθήκευση, βιομηχανική επεξεργασία πρώτου και δευτέρου βαθμού και εμπορία αγροτικών προϊόντων, β) αναλαμβάνει την παραγωγή και προμήθεια εφοδίων και γ) συνάπτει για τους ανωτέρω σκοπούς διεθνικές συνεργασίες και συμπράξεις με φορείς παρόμοιου σκοπού. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ως άνω καταστατικού, μέτοχοι αυτής μπορούν να είναι μόνο οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (Α.Σ.) και οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.) που έχουν την έδρα τους στα γεωγραφικά όρια του Δήμου Νάξου και μικρών Κυκλάδων και του Δήμου Αμοργού.

52. Η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, σύμφωνα και με όσα αναλύθηκαν ανωτέρω, αποτελεί μια δευτεροβάθμια ένωση ενώσεων επιχειρήσεων, με μέλη της πρωτοβάθμιες ενώσεις επιχειρήσεων, ήτοι τους 12 Αγροτικούς Συνεταιρισμούς-μετόχους αυτής[78]. Περαιτέρω, η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ έχει νομική προσωπικότητα με μετατροπή μάλιστα της νομικής της μορφής από «Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση» σε «Αγροτική Εταιρική Σύμπραξη (Α.Ε.Σ) Ανώνυμη Εταιρία» το 2014, ασκεί, δε τόσο αυτή όσο και τα μέλη της, εμπορική ή/και παραγωγική δραστηριότητα και έχει ως αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, τη ρύθμιση της συμπεριφοράς των μελών της. Κατά συνέπεια, η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, ως ένωση αποτελούμενη από ενώσεις επιχειρήσεων, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους με οργανωμένη συνεργασία, εξυπηρετεί τα εμπορικά συμφέροντα των μελών της και έχει ως αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, τη ρύθμιση της συμπεριφοράς των μελών της. Ως εκ τούτου, η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ συνιστά και η ίδια, με βάση τα ανωτέρω[79] «ένωση επιχειρήσεων» υπό την έννοια του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011, ή κατ’ ακριβολογία «ένωση ενώσεων επιχειρήσεων»[80].

Οι δε παραγωγοί, μέλη των Συνεταιρισμών-μελών της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, ιδίως στο μέτρο και το βαθμό που είναι σε θέση να παράγουν, τόσο πατάτα όσο και γάλα, προωθώντας μάλιστα για χονδρική πώληση την πατάτα εκτός Νάξου, χωρίς τη μεσολάβηση της ΕΑΣ, τους οποίους αφορούσε ειδικά η επίμαχη (από 29.11.2017) Ανακοίνωση της ΕΑΣ, με βάση το ανωτέρω περιγραφέν λειτουργικό κριτήριο (παρ. 40 της παρούσης), κατά το δίκαιο του ελεύθερου ανταγωνισμού θεωρούνται επιχειρήσεις.

53. Τόσο η από 24.11.2017 υπ’ αριθ. 217 ομόφωνη απόφαση του ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, όσο και η από 29.11.2017 Ανακοίνωση-Γνωστοποίηση της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ προς τους παραγωγούς φέρουν όλα τα επίσημα διακριτικά της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, υπογράφονται δε η μεν πρώτη από όλα τα μέλη του ΔΣ, η δε δεύτερη από τον Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο αυτής[…]. Σύμφωνα δε με την από 11.12.1017 ανωμοτί κατάθεση του […] της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, την ενημέρωση των μελών τους (παραγωγών) για την υπό εξέταση ανακοίνωση ανέλαβαν οι πρόεδροι των συνεταιρισμών-μετόχων της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ. Εξάλλου, όπως έχει αναφερθεί και ανωτέρω[81], αναφορικά με την ενημέρωση/κοινοποίηση των αποφάσεων της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ στους παραγωγούς, […] σημείωσε ότι «εμπειρικά έχω να σας πω ότι δεν έχει βρεθεί κάποιος παραγωγός που να μας πει ‘Δεν είχα ενημερωθεί’». Σύμφωνα με όσα παρατέθηκαν ανωτέρω και με δεδομένο ότι με βάση την ως άνω ανωμοτί κατάθεση, το περιεχόμενο της ανακοίνωσης της 29.11.2017 συναποφασίστηκε από τους πρόεδρους των συνεταιρισμών- μετόχων της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, πιθανολογείται ότι η εν λόγω ομόφωνη απόφαση αποτελεί την έκφραση της κοινής βούλησης των μετόχων της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, προκειμένου να συντονίσουν τη συμπεριφορά τους προς μια κοινή πολιτική και την έκφραση της βούλησης της ένωσης επιχειρήσεων, η οποία αποβλέπει στην κοινή συμπεριφορά των μελών της. Ειδικότερα, εν προκειμένω πιθανολογείται ότι η εδώ εξεταζόμενη πρακτική της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ συνιστά έκφραση της βουλήσεως των μετόχων να επιτύχουν από τα μέλη τους (παραγωγούς) την υιοθέτηση συγκεκριμένης συμπεριφοράς στο πλαίσιο της οικονομικής τους δραστηριότητας. Συγκεκριμένα, στην υπό εξέταση ανακοίνωση περιέχεται υπόδειξη προς τους παραγωγούς να ακολουθήσουν ορισμένη συμπεριφορά στο ζήτημα της εμπορικής τους πολιτικής, η οποία οδηγεί στον περιορισμό και στον έλεγχο της διάθεσης στην αγορά πατάτας –μέσω του περιορισμού της διάθεσής της εκτός Νάξου εν προκειμένω- και άρα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της απαγόρευσης του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 3959/2011. Υπογραμμίζεται, ότι οποιαδήποτε ένωση επιχειρήσεων μπορεί, βεβαίως, να διαδραματίσει νομίμως ρόλο υπεράσπισης των συμφερόντων των μελών της[82].

---

[78] Ήτοι: 1. Αγίου Αρσενίου, 2. Βίβλου, 3. Γαλανάδου, 4. Γλινάδου, 5. Δαμαριώνα, 6. Δανακού, 7. Κορώνου, 8. Κορωνίδας, 9. Μελάνων, 10. Φιλοτίου, 11. Χαλκείου, 12. Αιγιάλης Αμοργού.

Ωστόσο, στην ιστοσελίδα της ΕΑΣ (ή ΑΕΣ) ΝΑΞΟΥ http://www.easnaxos.com/index.php?option=com_content&view=article&id=125&Itemid=154&lang=el εμφανίζονται 26 αγροτικοί συνεταιρισμοί, δηλ. επιπλέον οι κάτωθι: 13 Απειράνθου, 14 Γαλήνης, 15 Εγκαρών, 16. Κεραμωτής, 17 Κυνιδάρου, 18. Μονής, 19 Χώρας Νάξου, 20. Σαγκρίου, 21. Σκαδού, 22 Αρκεσίνης Αμοργού, 23. Χώρας Αμοργού, 24. Δονούσας, 25 Ηρακλειάς, 26. Κουφονησίου. Ομοίως, στα σχετικά που προσκομίστηκαν από την ΕΑΣ (ή ΑΕΣ) ΝΑΞΟΥ προς απόδειξη της συμμόρφωσης αυτής– ως σχετικό 6 προσκομίσθηκε excel που στο πρώτο φύλλο του αναφέρονται οι 12 Α/Σ ενώ στο 2 φύλλο οι 26 (ίδιοι με αυτούς που είναι ανηρτημένοι στην ως άνω ιστοσελίδα).

[79] Βλ. παρ. 40.

[80] Για την αποτελεσματική εφαρμογή του άρθρου 101 παρ. 1 ΣΛΕΕ έχει γίνει δεκτό, κατά την ενωσιακή νομολογία [βλ. υπόθεση 71/74 Frubo v Commission [1975] Συλλ. 563], ότι η έννοια της ένωσης ενώσεων επιχειρήσεων ταυτίζεται με την έννοια της ένωσης επιχειρήσεων. Στην υπόθεση ENIC/UEFA [COMP/37.806] η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαίωσε τη συγκεκριμένη θέση. Επίσης, η συγκεκριμένη θέση επιβεβαιώθηκε τόσο από την Επιτροπή Ανταγωνισμού στην υπ’ αριθμ. 292/IV/2005 απόφασή της όσο και από το Διοικητικό Εφετείο Αθηνών στις υπ’ αριθμ. 1026, 1027, και 1028 αποφάσεις του κατά το σκέλος που αυτές αφορούσαν την Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία (ειδικότερα η υπ’ αρ. 1026/2007 Διοικ. Εφ.), όπως επίσης και από ΣτΕ Ολ 148/2015, ΕΕμπΔ 2015, σελ. 477, η οποία εκδόθηκε κατόπιν της παραπεμπτικής ΣτΕ 125/2009 (7μ.), ΘΠΔΔ 11/2009, σελ. 1310, επί αίτησης αναίρεσης της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας κατά της ως άνω ΔΕφΑθ 1026/2007. Βλ. παρ. Β. Καψάλη, ΘΠΔΔ, 12/2015, σελ. 1163, υποσημ. 31. Επίσης, ειδικά για τις υπ’ αρ. 149 & 150/2015 αποφάσεις του ΣτΕ, βλ. Ν. Ζευγώλη, Οι οδοντιατρικοί σύλλογοι ως ενώσεις επιχειρήσεων κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ΕΕΕυρΔ, 3/2015, σελ. 277 επ.

[81] Βλ. παρ. 7.

[82] Η λειτουργία μίας ένωσης επιχειρήσεων δύναται να είναι χρήσιμη για τα μέλη της, κυρίως δε για τις μικρότερες επιχειρήσεις (ατομική ευημερία), καθώς επίσης και επωφελής από πλευράς αποτελεσματικότητας για το σύστημα της αγοράς στο σύνολό του (κοινωνική ευημερία). Βλ. σχετικά Office of Fair Trading (OFT), “Trade

Δεν μπορεί ωστόσο, κατά τρόπο γενικό, να επικαλείται το συνεταιριστικό της χαρακτήρα[83] για να δικαιολογήσει δράσεις αντίθετες προς τις εθνικές (και ενωσιακές) διατάξεις περί προστασίας του ανταγωνισμού[84]. Άλλωστε, νομολογιακά έχει κριθεί ότι ακόμη και το δημοσίου δικαίου καθεστώς μιας επαγγελματικής οργάνωσης (το γεγονός, δηλαδή, ότι η τελευταία αποτελεί ΝΠΔΔ) δεν εμποδίζει την εφαρμογή των άρθρων 1 του ν. 3959/2011 (και 101 ΣΛΕΕ)[85]. Ακόμη περισσότερο γίνεται κατανοητό ότι αυτό επίσης δεν δύναται να ισχύει όταν πρόκειται για μία ένωση με συνεταιριστικό χαρακτήρα.

associations, professions and self-regulating bodies”, Δεκέμβριος 2004, παρ. 5.2. διαθέσιμο σε: www.oft.gov.uk.

[83] Βλ. σχετικά την από 11.12.1017 ανωμοτί κατάθεση […] της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ.

[84] Βλ. κατά αναλογία με συνδικαλιστική ελευθερία τις υπόθ. Τ-217/03 και Τ-245/03 FNCBV, FNSEA, FNB κλπ. κατά Επιτροπής, σκ. 97-103.

[85] Το Συμβούλιο της Επικρατείας με τις πρόσφατες αποφάσεις του, ήτοι την ΣτΕ Ολ 149/2015 & την ΣτΕ Ολ 150/2015, κατ’ ουσίαν ακολούθησε την πάγια σχετική νομολογία του ΔΕΚ [Βλ. ενδεικτικώς C-180/98 έως C- 184/98, Pavel Pavlov κ.λπ. κατά Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, Συλλογή 2000, σ. I-6451, παρ. 85, 123/83, Clair, Συλλογή 1985, σ. 391, παρ. 17, C-35/96, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1998, σ. I-3851, παρ. 40], σύμφωνα με την οποία έχει γίνει δεκτό ότι το δημοσίου δικαίου καθεστώς μιας επαγγελματικής οργάνωσης δεν εμποδίζει την εφαρμογή του άρθρου 85 της Συνθήκης (ήδη 101 ΣΛΕΕ). Κατά το γράμμα της, η εν λόγω διάταξη εφαρμόζεται σε συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων και σε αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων. Επομένως, το νομικό πλαίσιο εντός του οποίου λαμβάνεται μια απόφαση ενώσεως επιχειρήσεων, καθώς και ο νομικός χαρακτηρισμός που δίνεται στο συγκεκριμένο πλαίσιο από την εθνική έννομη τάξη δεν επηρεάζουν τη δυνατότητα εφαρμογής των ενωσιακών κανόνων ανταγωνισμού και, ιδίως, του άρθρου 101 ΣΛΕΕ (πρώην 85 ΣυνθΕΚ), υπό το φως της διάταξης του οποίου ερμηνεύτηκε στην εν λόγω υπόθεση η κρίσιμη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 703/1977 (ήδη άρθρου 1 παρ. 1 του ν. 3959/2011) με επίκληση και της πάγιας σχετικής ενωσιακής νομολογίας. Όπως ήδη αναφέρθηκε, των συγκεκριμένων αποφάσεων του ΣτΕ προηγήθηκαν οι υπ’ αριθ. 1026/2007, 1027/2007, 1028/2007 αποφάσεις του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, κατόπιν προσφυγών της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας, του Οδοντιατρικού Συλλόγου Πειραιά και των Οδοντιατρικών Συλλόγων Αττικής, Θεσσαλονίκης, Μαγνησίας, Ηρακλείου, Σερρών και Αχαΐας κατά της υπ’ αριθ. 292/IV/2005 απόφασης της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού. Σύμφωνα με την άποψη της Επιτροπής Ανταγωνισμού στη συγκεκριμένη υπόθεση, την οποία επιβεβαίωσαν τόσο το Διοικητικό Εφετείο όσο και το Συμβούλιο της Επικρατείας, η σύσταση με νόμο των οδοντιατρικών συλλόγων και η λειτουργία τους ως ΝΠΔΔ με δραστηριότητες και σκοπούς που εμπίπτουν στη σφαίρα του δημοσίου συμφέροντος, δεν αναιρεί την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού στο μέτρο που οι συγκεκριμένοι σύλλογοι με ρυθμιστικές παρεμβάσεις τους δύνανται να καθορίσουν άμεσα ή έμμεσα την αμοιβή των παρεχόμενων από τα μέλη τους υπηρεσιών, χωρίς να διαθέτουν κανονιστική εξουσιοδότηση για το σκοπό αυτό. Ανάλογου ενδιαφέροντος επίσης είναι και η υπ’ αριθ. 3657/2013 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών σε σχέση με την προσφυγή του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ) κατά της υπ’ αριθ. 512/VI/2010 απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, με την οποία επιβεβαιώθηκε η ορθότητα της κρίσης της ΕΑ από το Διοικ.Εφ.Αθ. Σημειωτέον ότι στη συγκεκριμένη υπόθεση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επέβαλε στο ΤΕΕ πρόστιμο ύψους 60.000 ευρώ (βλ. ιδίως παρ. 14). Βλ. σχετικά. Ν. Ζευγώλη, Οι οδοντιατρικοί σύλλογοι ως ενώσεις επιχειρήσεων κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ΕΕΕυρΔ, 3/2015, σελ. 277 επ.

54. Περαιτέρω, ως προς τη νομική δεσμευτικότητα της υπ’ αριθ. 217 απόφασης του ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, εκτιμάται ότι υφίσταται εν προκειμένω, καθώς βάσει της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του Καταστατικού της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί ή οι Ανώνυμες Εταιρικές Συμπράξεις-μέτοχοι «οφείλουν και δεσμεύονται» μεταξύ άλλων, «α. Να συμμορφώνονται πιστά με τις διατάξεις του καταστατικού, του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της εταιρείας, τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας». Η δε ως άνω απόφαση συνοδεύεται με δύο κυρώσεις σε περίπτωση μη εφαρμογής της. Ειδικότερα, η πρώτη κύρωση περιέχεται στο σώμα της υπ’ αριθ. 217 απόφασης του ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ και συνίσταται στη μείωση κατά το ήμισυ της τιμής του γάλακτος που θα παραδώσει ο παραγωγός κατά το έτος 2018, για όποιον τυχόν παραγωγό διαθέσει στην αγορά εκτός Νάξου φρέσκιες πατάτες πριν τις 24 Δεκεμβρίου τρέχοντος έτους. Το πολύ υψηλό ποσοστό της μείωσης αλλά και το γεγονός ότι η κύρωση θα αφορά το σύνολο των προς παράδοση ποσοτήτων καθ’ όλη τη διάρκεια του 2018 εκτιμάται ότι καθιστούν την κύρωση υπέρμετρα επαχθή. Η δε έτερη κύρωση περιέχεται στο καταστατικό και συνίσταται στην διαγραφή του μετόχου-μέλους της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ[86]. Ουσιαστικά, δηλαδή, στην προκειμένη περίπτωση υφίσταται εξαναγκασμός σε συμμόρφωση[87] των μελών του ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ και όχι μία απλή σύσταση (η οποία άλλωστε, όπως ήδη αναφέρθηκε ανωτέρω, καταρχάς τουλάχιστον, επίσης θα προβλημάτιζε από πλευράς ελεύθερου ανταγωνισμού[88]).

[86] Σύμφωνα με την παράγραφο 11 του άρθρου 8 του Καταστατικού της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ «11. […] Το Διοικητικό Συμβούλιο με αιτιολογημένη απόφασή του προβαίνει στην διαγραφή κάθε Αγροτικού Συνεταιρισμού ή Α.Ε.Σ.- μετόχου της εταιρείας όταν: α) Αρνείται την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του απέναντι στην εταιρία σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5 του παρόντος άρθρου β) […]». Σημειώνεται δε ότι στις υποχρεώσεις της παραγράφου 5 περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, και η δέσμευση των μετόχων να συμμορφώνονται με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

[87] Για τον εξαναγκασμό σε συμμόρφωση, βλ. ενδεικτικά την υπ’ αρ. 292/IV/2005 απόφαση ΕΑ.

[88] Η απαγόρευση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011, καθώς και του άρθρου 101 ΣΛΕΕ εφαρμόζεται και σε περιπτώσεις που η απόφαση της ένωσης έχει το χαρακτήρα απλής σύστασης χωρίς δεσμευτικότητα, εφόσον αντανακλά εν τοις πράγμασι τη συλλογική βούληση των μελών της ένωσης να συντονίσουν τη δράση τους σε μία συγκεκριμένη αγορά και εφόσον η συμμόρφωση των μελών με αυτήν είναι ικανή να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά. Στην περίπτωση αυτή δεν απαιτείται η σύσταση να οδηγεί σε ομοιόμορφη συμπεριφορά. [Βλ. ενδεικτικά απόφαση ΠΕΚ υπόθ. Τ-213/95 και Τ-18/96 Stichting Certificatie Kraanverhuurbedrijf (SCK) and Federatie van Nederlandse Kraanbedrijven (FNK) (Dutch Cranes) κ. Επιτροπής, Συλλ. 1997 II-1739, σκ. 157, αποφάσεις Επιτροπής, 96/438/ΕΚ, FENEX, ΕΕ 1996 L181/28, σκ. 72- 73, 2005/8/ΕΚ Barême d’honoraires del’ Ordre des Architectes belges, ΕΕ 2005 L4/10, παρ. 64, αποφάσεις ΔΕΚ, υπόθ. C- 8/72 Vereeniging van Cementhandelaren κατά Επιτροπής, Συλλ. 1972 977, σκ. 15-25, 209 - 215 και 218/78 FEDETAB agreements and recommendation, Συλλ. 1980 3125, σκ. 85-89, υπόθ. C- 96/82 IAZ κατά Επιτροπής, Συλλ. 1983, 3369, σκ. 18-21, υπόθ. C-45/85, Verband der Sachversicherer (VDS) κατά Επιτροπής. Συλλ. 1987, 405, σκ. 26-32].

55. Από τα ανωτέρω πιθανολογείται, συνεπώς, ότι η υπ’ αριθ. 217 απόφαση του ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ εκφράζει τη συνεπή βούληση του ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ να συντονίσει τη συμπεριφορά των μελών της ως προς τον περιορισμό και τον έλεγχο της διάθεσης των πατατών χειμερινής καλλιέργειας πριν τις 24 Δεκεμβρίου τρέχοντος έτους κατά παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011.

56. Όπως προαναφέρθηκε, απόφαση ένωσης επιχειρήσεων, με την οποία επιδιώκεται ο περιορισμός της διάθεσης των προϊόντων, όπως αυτή που πιθανολογείται ότι στοιχειοθετείται εν προκειμένω, έχει ως αντικείμενό της τον περιορισμό ή την παρεμπόδιση ή τη νόθευση του ανταγωνισμού. Συνεπώς, παρέλκει η εκτίμηση των συγκεκριμένων αποτελεσμάτων της στην αγορά, δεδομένου ότι η παρακώλυση, ο περιορισμός ή η νόθευση του ανταγωνισμού εξετάζεται με αντικειμενικά κριτήρια. Η απόφαση αυτή αντιτίθεται στη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 1 ν. 3959/2011, χωρίς να είναι αναγκαία περαιτέρω έρευνα ως προς το αποτέλεσμά της και ως προς το εάν εφαρμόστηκε στην πράξη. Επισημαίνεται, παρεμπιπτόντως, ότι κατά την αξιολόγηση της πρακτικής, δεν εξετάζεται η υποκειμενική πρόθεση της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ[89], αλλά μόνο το περιεχόμενο και ο αντικειμενικός σκοπός της απόφασης[90]. Ειδικότερα, δεν απαιτείται αντι-ανταγωνιστική πρόθεση, αλλά αρκεί το αντικειμενικά ενδεχόμενο αντι-ανταγωνιστικό αποτέλεσμα, γεγονός το οποίο συνεπάγεται την απαγόρευση της υπό εξέταση απόφασης έστω και εάν η ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ δεν αποσκοπούσε στο αποτέλεσμα αυτό[91]. Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία, για να μπορεί να θεωρηθεί ότι μία παράβαση διαπράχθηκε εκ προθέσεως, δεν είναι απαραίτητο η επιχείρηση / ένωση επιχειρήσεων να είχε επίγνωση του ότι παρέβαινε την απαγόρευση του άρθρου 1 ν. 3959/2011 (ή και 101 ΣΛΕΕ). Αρκεί το ότι δεν μπορούσε να αγνοεί ότι η επίμαχη συμπεριφορά είχε ως αντικείμενο τον περιορισμό του ανταγωνισμού[92].

57. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν συμμόρφωση των μελών της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ με την ως άνω απόφαση πιθανολογείται ότι θα ήταν ικανή να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό στην αγορά της πατάτας, καθώς θα περιοριζόταν η διάθεση των πατατών χειμερινής καλλιέργειας εις βάρος τόσο των παραγωγών της Νάξου, όσο και των καταναλωτών. Επίσης, ενδέχεται να είχε αντίκτυπο και στην αγορά προμήθειας γάλακτος, μέσω της μειωμένης στο ήμισυ τιμής αγοράς γάλακτος, η οποία δύναται να προκαλέσει σημαντική ζημία εις βάρος των παραγωγών. Μάλιστα, η βούληση του ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, προκειμένου να διασφαλισθεί η καθολική συμμόρφωση και εφαρμογή των συμφωνηθέντων, προκύπτει αφενός από τη συμμετοχή των Προέδρων των Αγροτικών Συνεταιρισμών στη διαμόρφωση του περιεχόμενου της από 29.11.2017 Ανακοίνωσης και αφετέρου από τη σοβαρότητα των κυρώσεων που συνεπάγεται η μη συμμόρφωση με τα συμφωνηθέντα.

58. Το δημόσιο συμφέρον το οποίο καλείται, εν προκειμένω, να προστατεύσει η Ε.Α. είναι η προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού και η διασφάλιση της δυνατότητας απρόσκοπτης προμήθειας των υπό κρίση προϊόντων[93]. Αξιολογείται δε με τη «δημοσιολογική»/ κάθετη όψη της προστασίας του ανταγωνισμού, εκείνης η οποία συναρτάται με τη διαφύλαξη της αγοράς με την ευρύτερη έννοιά της, ως θεσμού ο οποίος εξυπηρετεί άμεσα το

[89] Η οποία, ενδεχομένως, να μπορεί να συναχθεί από το προσχέδιο ανακοίνωσης, ημερομηνίας 28.11.2017 προς «[…]».

[90] Ο Πρόεδρος της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, […], κατά τη διάρκεια της ακροαματικής [βλ. Συνεδρίαση 83η ΠΡΑΚΤΙΚΑ της 21ης Δεκεμβρίου 2017, σελ. 9] ανέφερε σχετικά τα εξής: «[Εντάξει, υπήρχαν παραγωγοί που είναι μέλη της ένωσης, συνεταιρισμοί, οι οποίοι, είχαμε αδιάθετη πατάτα στα ψυγεία [..]. Ήταν απούλητη, αυτό μαζί με τη φύρα, περίπου […], γιατί εμείς σαν ένωση, οι συνεταιρισμοί μαζεύουν, είναι υποχρεωμένοι να μαζέψουν την πατάτα των μελών τους. […], σημαίνει […] για την ένωση και αυτόματα καταβάλλεται στα μέλη τους. Σε συνδυασμό λοιπόν μαζί, αν δεν, δηλαδή τα μείον της εταιρίας τα πληρώνουν οι ίδιοι οι παραγωγοί, τα μείον του συνεταιρισμού τους. Για να πουλήσουμε λοιπόν την πατάτα αυτή που είχαμε στα ψυγεία, που έπρεπε να την πουλήσουμε, γιατί καταλαβαίνετε ότι αν μείνει η πατάτα αυτή και βγει καινούρια θα υπάρξει κάποιο θέμα. Δηλαδή ένας καταναλωτής δεν πάει να πάρει το παλιό γάλα που λήγει σε μία μέρα, θα πάρει αυτό που λήγει σε 5 μέρες, παράδειγμα. Οπότε και εμείς βρισκόμαστε μπροστά σε μία απώλεια της τάξεως […], και θα καταμεριζόταν στον παραγωγό.

Υπήρχε λοιπόν μία προστριβή, μάλλον συνεννόηση, είτε απειλή από τους συνεταιρισμούς ότι δεν πρέπει να μειωθεί η πατάτα, γιατί τα έξοδα πρέπει να πάνε στη μείωση της πατάτας, […] πρέπει να τα αφαιρέσουμε από τον παραγωγό, να γίνει εκκαθάριση. Και σ’ αυτή την απειλή από τον παραγωγό ότι να μην κ.λπ. πήραμε αυτή την απόφαση, μη ξέροντας τις συνέπειες που υπάρχουν. Φυσικά την ανακαλέσαμε. Ούτε δικηγόροι είμαστε, ούτε, δεν ξέραμε ότι μπορεί να συμβεί κάτι τέτοιο. Στο κάτω-κατώ […] πατάτες είναι η φθινοπωρινή πατάτα της Νάξου, δεν είναι […]]».

[91] Βλ. ενδεικτικά αποφ. ΔΕφΑθ 559/2010, σκ. 17, ΔΕφΑθ. 2891/2009, σκ. 18, ΔΕφΑθ 1682/2009 σκ. 27, C- 29/83 & 30/83 Compagnie Royal Asturienne des Mines SA and Rheinzing GMBH κατά Επιτροπής, Συλλ. 1984, σελ. 1679.

[92] Βλ. ενδεικτικά απόφ. ΔΕφΑθ 1001/2006, σκ. 16, υπόθ. C-246/1986 Belasco κατά Επιτροπής, σκ. 40-41.

[93] Σημειώνεται ότι στη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας, ανέκυψαν και ζητήματα αθέμιτου ανταγωνισμού, που μπορεί ενδεχομένως να είναι σοβαρά. Χαρακτηριστική είναι η απάντηση του Προέδρου της ΕΑΣ Νάξου σε ερώτηση μέλους της ΕΑ «γιατί δεν πάτε στις λαϊκές;» [Βλ. Συνεδρίαση 83η ΠΡΑΚΤΙΚΑ της 21ης Δεκεμβρίου 2017, σελ. 29-30]. Συγκεκριμένα, ο Πρόεδρος της ΕΑΣ απάντησε τα εξής: «Γιατί νοθεύεται η πατάτα. Μετά δεν μπορούμε να την ελέγξουμε την πατάτα εκεί. Πάμε 5 κιλά και βγαίνει 15. Δεν γίνεται αυτό. Αυτός ο παραγωγός που σας είπα πούλαγε, βρήκα τον Φλεβάρη πατάτες […] Νάξου και ο άνθρωπος έβγαλε […] και πουλάει, όλα τα μάρκετ πουλάγανε αυτή την πατάτα, αυτού του ανθρώπου, […], που είναι 5 άνθρωποι το παίρνουν. Και πούλαγε 20 μέρες, το παρακολουθούσαμε, 20 μέρες το ίδιο GR. Πώς να πουλήσουν οι παραγωγοί και αυτοί; Το GR είναι η ταυτότητα του παραγωγού, κωδικός του παραγωγού, γιατί έχουμε πιστοποιημένα, είμαστε ΠΟΠ προϊόν, δεν παίρνουμε από αλλού, δεν κάνουμε τίποτα, εμείς εκεί παράγουμε, εκεί συσκευάζουμε, και το γάλα είναι ΠΟΠ, […], έχουμε τα πάντα ό,τι αφορά την πατάτα. Προστατεύουμε τον παραγωγό μας και τον καταναλωτή, να ξέρει τι τρώει.», ενώ νωρίτερα, σε άλλο σημείο της κατάθεσής του είχε σημειώσει τα εξής: «Εγώ λέω ότι τα αρνιά αυτή τη στιγμή στη Νάξο σφάζουμε 5.000, 6.000 όλο τον χρόνο, και εδώ βρίσκονται 600.000. Πού βρίσκονται; Δηλαδή είναι αδιανόητο. Ό,τι πουλάνε στον Ψυρρή παραγωγή. Τα υπόλοιπα πού πάνε; Πώς βρίσκονται Νάξου;» [Βλ. Συνεδρίαση 83η ΠΡΑΚΤΙΚΑ της 21ης Δεκεμβρίου 2017, σελ. 27]. Ωστόσο, υπογραμμίζεται ότι για τα ανωτέρω ζητήματα η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι αναρμόδια, καθόσον αυτά εκφεύγουν του ρυθμιστικού πεδίου του ν. 3959/2011.

δημόσιο συμφέρον και προστατεύει τον πολίτη/καταναλωτή, με βάση τα ανωτέρω αναλυτικώς εκτεθέντα[94]. Άλλωστε, αναλογικά στο άρθρο 14 παρ. ιδ) υποπαρ. αα) του ν. 3959/2011 ρητά ορίζεται ότι αναφορικά με τα κριτήρια της κατά προτεραιότητα εξέτασης των υποθέσεων και των στρατηγικών στόχων της Ε.Α., η Ολομέλειά της, στη σχετική της απόφαση λαμβάνει υπόψη ιδίως το δημόσιο συμφέρον, τις πιθανές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό, την προστασία του καταναλωτή, καθώς και το αποτέλεσμα που προσδοκάται από την παρέμβασή της σε συγκεκριμένη υπόθεση[95]. Με αφορμή τη συγκεκριμένη διάταξη, εκτιμάται ότι τα ως άνω κριτήρια προφανώς συντρέχουν και στην εξεταζόμενη περίπτωση λήψης ασφαλιστικών μέτρων, η οποία περίπτωση μάλιστα, εφόσον η ανάγκη λήψης αυτών των μέτρων αποδεικνύεται, σε σύγκριση με την προτεραιοποίηση υποθέσεων έχει πλέον και το επιπρόσθετο υπέρ της στοιχείο του επείγοντος χαρακτήρα, το οποίο επιβάλλει την παρέμβαση της Επιτροπής στον ελάχιστο δυνατό χρόνο, δηλαδή άμεσα. Ειδικότερα, ο περιορισμός της διάθεσης των υπό κρίση προϊόντων πιθανολογείται ότι συνεπάγεται βλάβη τόσο στον ανταγωνισμό όσο και στα συμφέροντα των καταναλωτών. Ιδίως, η μη διάθεση εκτός Νάξου της πατάτας νέας εσοδείας των παραγωγών, δύναται να έχει άμεση επίπτωση στη διάθεση συνολικής πατάτας στην ελληνική επικράτεια και μάλιστα κατά τη διάρκεια της εορταστικής περιόδου, όπου αναμένεται υψηλότερη ζήτηση των εν λόγω προϊόντων. Πιθανά άμεσα αποτελέσματα της εν λόγω πρακτικής στον ανταγωνισμό είναι π.χ. αύξηση εισαγωγών, υψηλότερες τιμές προϊόντων. Στην ως άνω πιθανολόγηση συνυπολογίζεται, ιδίως, το γεγονός ότι η υπ’ αριθ. 217 απόφαση του ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ αφορά 12 Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, που με τη σειρά τους αριθμούν ως μέλη κατά τον παρόντα χρόνο 3.274 φυσικά πρόσωπα/ παραγωγούς[96], καθώς και το ότι αποτελεί μία από τις λίγες εγκεκριμένες εταιρίες και δικαιούχους χρήσης της ονομασίας ‘Πατάτα Νάξου -Π.Γ.Ε’ με δραστηριότητα στην παραγωγή, συσκευασία και εμπορία, οι δραστηριότητες της οποίας εκτείνονται στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Επιπρόσθετα, η επιβολή ποινής στους παραγωγούς εντείνει την πιθανότητα εφαρμογής της συγκεκριμένης απόφασης.

59. Η δράση της Ε.Α. για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κρίνεται, εν προκειμένω, επείγουσα για την αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου, που συνίσταται στη μη διάθεση των πατατών χειμερινής καλλιέργειας στην αγορά εκτός Νάξου πριν τις 24 Δεκεμβρίου τρέχοντος έτους, ενόψει ιδίως και του γεγονότος ότι από τα ως άνω εκτεθέντα πιθανολογείται ο άμεσος χαρακτήρας της ενεργοποίησης και υλοποίησης της ως άνω αντι-ανταγωνιστικής συμπεριφοράς σύμφωνα με την υπ’ αριθ. 217 απόφαση του ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ καθώς και την από 29.11.2017 σχετική Ανακοίνωση. Ωστόσο, και η άμεση εφαρμογή κυρώσεων σε μέλη που τυχόν δεν συμμορφωθούν με τα ανωτέρω, συνιστά ομοίως, άμεσα επικείμενο κίνδυνο, καθώς οι συνέπειες αυτών των κυρώσεων θα προκύψουν καθ’ όλη τη διάρκεια του 2018. Η βλάβη επίσης, στο δημόσιο συμφέρον κρίνεται, ομοίως, ανεπανόρθωτη, αφενός μεν καθώς οποιοδήποτε μέτρο ληφθεί μετά την 24 Δεκεμβρίου 2017, δεν θα είναι πρόσφορο να άρει τις τυχόν αντι-ανταγωνιστικές συνθήκες που πιθανολογούνται ότι θα έχουν ήδη δημιουργηθεί στην υπό κρίση αγορά, αφετέρου δε τυχόν κυρώσεις, όταν επιβληθούν θα είναι δυσχερώς επανορθώσιμες. Λαμβανομένου, τέλος, υπόψη ότι από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι το ζήτημα τυχόν μη διάθεσης του υπό κρίση προϊόντος έχει απασχολήσει και στο παρελθόν το ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ[97] (με σαφώς λιγότερη ένταση πάντως, σε σύγκριση με την εξεταζόμενη περίπτωση[98]), καθίσταται πιο επιτακτική η παρέμβαση της Ε.Α. προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος λήψης αντίστοιχων αποφάσεων στο μέλλον[99]. Ενόψει των ανωτέρω και προκειμένου να αποκατασταθεί η ισορροπία των συνθηκών ανταγωνισμού στο συγκεκριμένο τμήμα της αγοράς, κατά το μέρος που έχει κλονισθεί από τη λήψη της εν λόγω απόφασης, κρίνεται επιτακτικό η Ε.Α. να διατάξει ιδίως τη ρητή και σαφή ανάκληση τόσο της υπ’ αριθ. 217 απόφασης του ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ όσο και της από 29.11.2017 σχετικής Ανακοίνωσης διασφαλίζοντας παράλληλα τις αναγκαίες εγγυήσεις δημοσιότητας, στην οποία επιβεβαιώθηκε, κατά τη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας ενώπιον της ΕΑ, ότι η ΕΑΣ είχε προβεί εν πολλοίς ήδη από την προηγούμενη της από 21 Δεκεμβρίου 2017 συνεδρίασης ενώπιον της ΕΑ[100].

[94] Πρβλ. Δελλή Γ., «Η Επιτροπή Ανταγωνισμού: οργάνωση, διαδικασία, δικαστικός έλεγχος» σε Δ. Τζουγανάτο (επιμ.), Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2013, σελ. 954, παρ. 75.

[95] Καθώς και κάποια άλλα στοιχεία (π.χ. παραγραφή) που όμως δεν ενδιαφέρουν στην εξεταζόμενη περίπτωση.

[96] Βλ. υποσημειώσεις 12 και 13.

[97] Βλ. σχετικά την υπ’ αριθ. 195/2017 απόφαση του ΔΣ της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, η οποία ελήφθη στις 24.7.2017, το περιεχόμενο της οποίας αναφέρεται αναλυτικά ανωτέρω στην παρ. 8.

[98] Όπως ήδη αναφέρθηκε, στην προκειμένη περίπτωση υφίσταται εξαναγκασμός σε συμμόρφωση των μελών του ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, δια της απειλής αγοράς γάλακτος από την ΕΑΣ στη μισή τιμή για ένα χρόνο.

[99] Όπως προέκυψε από την έρευνα της Υπηρεσίας (επιτόπιος έλεγχος στις 11.12.2017 και συλλεχθέν σε αυτόν υλικό), αλλά και επιβεβαιώθηκε κατά τη διάρκεια της ακροαματικής [απόσπασμα πρακτικών Συνεδρίαση 83η ΠΡΑΚΤΙΚΑ της 21ης Δεκεμβρίου 2017, σελ. 18-20] εξαναγκασμός σε συμμόρφωση των μελών του ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ από την Ένωση δεν είχε υπάρξει ξανά κατά το παρελθόν, καθόσον δεν εντοπίστηκε άλλη αντίστοιχη περίπτωση με την εξεταζόμενη. Βλ. ερώτηση αντιπροέδρου ΕΑ («Δηλαδή αυτό είναι κάτι το οποίο συνέβη για πρώτη φορά; Προσπαθώ να καταλάβω πώς το σκέφτονται οι παραγωγοί.»), στην οποία ο Πρόεδρος της ΕΑΣ απαντά «Πρώτη φορά έγινε. Για πρώτη φορά έγινε αυτό». Επίσης, σε νέα διευκρινιστική ερώτηση της Αντιπροέδρου για το τι γίνεται στις περιπτώσεις πλεονασματικής σοδειάς, ο συνήγορος της ΕΑΣ Δ. Τζάκας επισημαίνει χαρακτηριστικά (σελ. 20) τα εξής: «Νομίζω ότι κάποια πράγματα απ’ αυτά που λέει ο κ. […] αποδεικνύονται και από τον επιτόπιο έλεγχο. Δηλαδή δεν προκύπτει ότι ήτανε μια συστηματική συμπεριφορά. Ήταν ένα μοναδικό μέτρο που λήφθηκε μια φορά ενόψει μιας υπερπαραγωγής. Τώρα ότι το πάθημα θα τους γίνει μάθημα, προφανώς γι’ αυτό είμαστε εδώ πέρα και γι’ αυτό αντιδράσαμε τόσο άμεσα και γι’ αυτό λέω ότι ερχόμαστε σε πνεύμα καλόπιστης συνεργασίας, ούτε να αντιδικήσουμε». Από την έρευνα της Υπηρεσίας τα λεγόμενα του συνηγόρου για έλλειψη συστηματικής συμπεριφοράς από πλευράς ΕΑΣ επιβεβαιώνονται.

[100] Βλ. ενδεικτικά [απόσπασμα πρακτικών Συνεδρίαση 83η

60. Τέλος, η Ε.Α. υποχρεούται να σταθμίσει μεταξύ των συμφερόντων των καταναλωτών και των όποιων τυχόν νομίμων συμφερόντων της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ. Ο περιορισμός της διάθεσης των προϊόντων ως αντικείμενο και πιθανό αποτέλεσμα της επίμαχης απόφασης, δύναται να επιφέρει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στον ανταγωνισμό στην αγορά της πατάτας, καθώς θα περιοριστεί η διάθεση των πατατών χειμερινής καλλιέργειας εις βάρος τόσο των παραγωγών της Νάξου, όσο και των καταναλωτών. Λαμβανομένου υπόψη του συγκεκριμένου περιεχομένου της από 24.11.2017 απόφασης, η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών, η διασφάλιση της ύπαρξης αποτελεσματικού ανταγωνισμού στο συγκεκριμένο τμήμα της αγοράς και η προστασία των παραγωγών κρίνονται υπέρτερες των όποιων τυχόν συμφερόντων της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ από τη λήψη της εν λόγω απόφασης. Άλλωστε, δεν πιθανολογείται ότι μία τέτοιας φύσης απόφαση είναι πρόσφορη να υπηρετήσει με νόμιμο τρόπο τα εμπορικά συμφέροντα των μελών της ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ, ιδίως δε εν όψει και των υπέρμετρα επαχθών κυρώσεων (ήτοι το πολύ υψηλό ποσοστό της μείωσης -50%- της τιμής γάλακτος, στην οποία θα πωλήσει το προϊόν του το μέλος, αλλά και το γεγονός ότι η κύρωση θα αφορά το σύνολο των προς παράδοση ποσοτήτων καθ’ όλη τη διάρκεια του 2018), τις οποίες αναμένεται να υποστεί όποιος παραγωγός δεν συμμορφωθεί με την ως άνω απόφαση.

61. Συμπερασματικά, με βάση τις παραπάνω σκέψεις, εκτιμήθηκε καταρχάς ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων στην παρούσα υπόθεση αναφορικά με την ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ.

V.6 Πρόταση και ανάληψη δεσμεύσεων

62. Η ΕΑΣ Νάξου, αποδεχόμενη πλήρως και σε απόλυτο βαθμό το περιεχόμενο της Εισήγησης περί ανάγκης λήψης ασφαλιστικών μέτρων, κατέθεσε δεσμεύσεις. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες δεσμεύσεις περιελάμβαναν τη δημοσιοποίηση διορθωτικής ανακοίνωσης/ δελτίου τύπου και τη σχετική ενημέρωση των μελών της Ένωσης, καθώς και την αποχή στο μέλλον από οποιαδήποτε ανακοίνωση ή σύσταση που να αφορά άμεσα ή έμμεσα τη διαμόρφωση της οικονομικής-εμπορικής πολιτικής των μελών της Ένωσης. Την ίδια πρόταση για την ανάληψη δεσμεύσεων επανέλαβε η ΕΑΣ Νάξου και ενώπιον της Επιτροπής Ανταγωνισμού πριν την έναρξη της συζήτησης για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

63. Με βάση τις ανωτέρω σκέψεις, κατά την κρίση των μελών της Επιτροπής, πιθανολογείται παράβαση του άρθρου 1 του ν. 3959/2011 από τις προαναφερόμενες ενέργειες της ΕΑΣ Νάξου, ως ένωσης (ενώσεων) επιχειρήσεων. Ταυτόχρονα, συντρέχουν οι τυπικές προϋποθέσεις του νόμου για την αποδοχή των προτεινόμενων δεσμεύσεων στην κρινόμενη υπόθεση, ενώ και από πλευράς ουσίας η ανάληψή τους ανταποκρίνεται με επάρκεια στην παύση της πιθανολογούμενης παράβασης (καθώς και στο σκεπτικό της Εισήγησης περί αυτεπάγγελτης λήψης ασφαλιστικών μέτρων).

64. Συνεπώς, στην υπό κρίση υπόθεση, η Επιτροπή αποδέχεται τις προτεινόμενες δεσμεύσεις και τις καθιστά υποχρεωτικές για την ΕΑΣ Νάξου, σύμφωνα με τη συνδυαστική εφαρμογή των παρ. 5 και 6 του άρθρου 25 του ν. 3959/2011.

65. Ως εκ τούτου, ενόψει της αποδοχής των προτεινόμενων δεσμεύσεων από την ΕΑΣ Νάξου, δεν απαιτείται περαιτέρω δράση της Επιτροπής στην υπό κρίση υπόθεση και παρέλκει η εξέταση της συνδρομής των προϋποθέσεων για την αυτεπάγγελτη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά αυτής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ολομέλεια της Επιτροπής Ανταγωνισμού, αποφάσισε ομόφωνα και σε φανερή ψηφοφορία τα ακόλουθα:

1. Να αποδεχθεί τις προτεινόμενες δεσμεύσεις, με βάση το άρθρο 25 παρ. 6 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, από την ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΝΑΞΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΑΕΣ ΝΑΞΟΥ ή/και ΕΑΣ ΝΑΞΟΥ), οι οποίες έχουν ως ακολούθως:

(α) Το Δ.Σ. της ΑΕΣ ΝΑΞΟΥ θα εκδώσει άμεσα ανακοίνωση με το κάτωθι περιεχόμενο:

«1. Ανακαλούμε άμεσα και στο σύνολό της την από 24.11.2017 υπ’ αριθμ. 217/2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, με την οποία ζητούσαμε από τους παραγωγούς να μην διαθέτουν πατάτα φθινοπωρινής καλλιέργειας σε ανθρώπους που θα τη διέθεταν εκτός Νάξου, καθόλο το περιεχόμενό της. Μετά την ανεπιφύλακτη ανάκληση αυτής, οι παραγωγοί είναι ελεύθεροι να διαθέτουν τις πατάτες φθινοπωρινής καλλιέργειας ακόμα και για διάθεση εκτός Νάξου χωρίς κανένα περιορισμό και χωρίς καμία συνέπεια ή κύρωση και ιδίως ως προς την απειλή προμήθειας του παραδιδομένου από τους παραγωγούς γάλακτος κατά το έτος 2018 στη μισή τιμή.

2. Σε κάθε περίπτωση, η ΑΕΣ δεν επιθυμούσε να στρεβλώσει τον ανταγωνισμό, ούτε πολύ περισσότερο να χειραγωγήσει τις τιμές στην αγορά πατάτας ή γάλακτος».

(β) Η Ανακοίνωση αυτή θα κοινοποιηθεί στον τύπο και σε όλα τα μέλη / μετόχους και τους παραγωγούς πατάτας και γαλακτοκομικών προϊόντων της ΑΕΣ ΝΑΞΟΥ με επιστολή ανάκλησης. Συγκεκριμένα, η ΑΕΣ ΝΑΞΟΥ θα δημοσιεύσει την ανωτέρω ανακλητική ανακοίνωση άμεσα στην ιστοσελίδα και στην εφημερίδα της, σε εφημερίδα ημερήσιας τοπικής κυκλοφορίας και θα την αναρτήσει σε εμφανή σημεία, όπου προσέρχονται οι παραγωγοί για τις δοσοληψίες τους.

(γ) Η ΑΕΣ ΝΑΞΟΥ δεσμεύεται να αποστείλει στην Επιτροπή Ανταγωνισμού εντός δεκαπέντε (15) ημερών, από την κοινοποίηση του διατακτικού της, αποδεικτικά των ανωτέρω ενεργειών της.

(δ) Η ΑΕΣ ΝΑΞΟΥ δεσμεύεται, επίσης, ότι θα απέχει στο μέλλον από την έκδοση παρόμοιων αποφάσεων (συμπε-

ΠΡΑΚΤΙΚΑ της 21ης Δεκεμβρίου 2017, σελ. 20] τη διατύπωση του συνηγόρου της ΕΑΣ, ο οποίος ανέφερε χαρακτηριστικά τα εξής: «Πάντως σε κάθε περίπτωση, νομίζω ότι οι άνθρωποι ό,τι πέρναγε απ’ το χέρι τους ώστε να αποκαταστήσουν την τάξη της νομιμότητας το έχουνε κάνει και τις δημοσιεύσεις προσωπικά τους είπα να είναι λίγο επιφυλακτικοί, για να μην δημιουργηθεί η εσφαλμένη εντύπωση στην Επιτροπή ότι προσπαθούμε να προκαταλάβουμε την κρίση σας, ότι εάν θεωρείτε ότι το λεκτικό των αποφάσεων σε κάτι δεν σας καλύπτει, ότι χρειάζεται κάποια συμπλήρωση,[…]]».

ριλαμβανομένων συναφών συστάσεων και ανακοινώσεων), οι οποίες περιορίζουν ή νοθεύουν τον ανταγωνισμό.

2. Σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης με τις ως άνω αναληφθείσες δεσμεύσεις, οι οποίες καθίστανται υποχρεωτικές, η Επιτροπή Ανταγωνισμού δύναται να επιβάλει πρόστιμο ύψους δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ για κάθε ημέρα μη συμμόρφωσης προς τα ανωτέρω.

Η απόφαση εκδόθηκε την 21η Δεκεμβρίου 2017.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΥΡΙΤΣΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32, Αθήνα
Τηλ. Κέντρο 210 5279000
Κείμενα προς δημοσίευση: **webmaster.et@et.gr**

02012961204180016